

UNF:s Kommunranking

2018

Ungdomens Nykterhetsförbund

Innehåll

Sämre resultat, minskat ungdomsinflytande	3
Om UNF	5
Om rapporten	5
Syfte och målsättning	6
Metod	7
Sammanfattning av 2018 års resultat	8
Kommunerna med bäst respektive sämst resultat 2018 (tabell)	10
Utveckling sedan 2012	11
Diskussion	14
Djupdykning i respektive län	17
Blekinge	17
Dalarna	18
Gotland	20
Gävleborg	21
Halland	22
Jämtland	24
Jönköping	25
Kalmar	27
Kronoberg	29
Norrbotten	31
Skåne	33
Stockholm	35
Södermanland	37
Uppsala	39
Värmland	40
Västerbotten	42
Västernorrland	44
Västmanland	45
Västra Götaland	47
Örebro	50
Östergötland	52
UNF:s rekommendationer	54
Bilagor	55
Mail till kommuner samt påminnelse	55
Frågor och poängräkning	56

Sämre resultat, minskat ungdomsinflytande

- nu är det dags att satsa på ungas rätt till meningsfull fritid

Sedan 2012 har Ungdomens Nykterhetsförbund rankat Sveriges kommuner utifrån hur tillgången till en bra fritid för ungdomar ser ut. Årets resultat är procentuellt sett en försämring mot föregående år. 105 kommuner blir inte godkända vilket självklart är en stor besvikelse.

Varje år mäter CAN ungas drogvanor och för 15-åringar har trenden varit tydlig sedan mitten 00-talet, unga dricker mindre. Nu kan vi också se att äldre ungdomar, 17-åringar, börjar gå i samma riktning. UNF är en ideell organisation av och för unga med demokrati, solidaritet och nykterhet som utgångspunkt, så vi är självklart väldigt positiva till den här utvecklingen.

Vad som ligger bakom den här utvecklingen är inte givet. Hur unga umgås tros vara en bidragande orsak till att alkoholkonsumtionen går ner, i och med att många numera umgås via nätet. Andra orsaker som det spekuleras kring är den allmänna hälsotrenden, en ökad medvetenhet om alkoholens skadeverkningar och som tidigare nämnt Internet.

När anledningen till att ungdomar dricker mindre alkohol inte är uppenbar är det svårt att veta vad som faktiskt påverkar ungas konsumtion. Det gör det också lätt att slå sig till ro och uppvisa en naivitet gällande att den positiva utvecklingen kommer fortsätta. Från UNF:s sida har vi under ett antal år tryckt på för att vi som samhälle inte får nöja oss nu. Vi måste alla fortsätta med de gemensamma insatser som bidrar till att ungas nykterhet blir en verklighet och inte bara en tillfällighet i statistiken. Kommunen kan med olika satsningar fortsätta den positiva utvecklingen.

Den här rapporten viger vi helt åt ungas tillgång till en givande fritid i Sveriges kommuner. Det är på det lokala planet som våra liv skapas och det är också där bra fritid är som viktigast. Fritiden kan såklart se ut på väldigt många olika sätt. Vår undersökning är inriktad på kommunerna eftersom vi ser att det där finns en övergripande kunskap och insyn om det lokala fritidslivet för unga. Fritidsverksamhet behöver inte ske i kommunal regi, tvärtom arrangeras den ofta av föreningslivet, ibland till och med av näringslivet. För oss är inte det viktiga att det är kommunen som arrangerar i slutändan, men vi ser kommunens ansvarstagande som centralt för att uppnå ett positivt resultat.

Årets resultat pekar på att ungdomars möjligheter till inflytande har minskat. Det är en utveckling som gör mig oroad. När ungdomar inte längre möts med lyhördhet och inte längre erbjuds möjligheten att vara med och påverka samhället isoleras vi. Kommunerna äger möjligheten att undvika en framtid där ungdomar inte deltar i samhället.

En bra fritid för unga har många positiva effekter. Det handlar om saker som personlig utveckling, nätverksbyggande inför framtiden och inte minst om vänskap och kärlek. Vi har alla

varit unga och kan säkert se vilken roll fritiden spelat eller inte spelat i våra liv. Tänk på det. Ni sitter på möjligheterna att hjälpa oss unga att skapa en bra framtid.

Jag hoppas att denna rapport kan inspirera till vidareutveckling. Ungdomens Nykterhetsförbund vill gärna vara ett stöd för kommunernas arbete att nå unga och utveckla ungas möjligheter i kommunen. Vi vet hur stor skillnad det kan göra och hur viktig fritiden är för oss ungdomar.

Isabelle Benfalk

Förbundsordförande för UNF

Om UNF

Ungdomens Nykterhetsförbund, UNF, är Sveriges främsta ungdomsorganisation som arbetar för en nykter livsstil hos unga. Vi har funnits sedan 1970 och UNF har idag runt 4 500 medlemmar fördelat på över 100 föreningar runt om i Sverige. För att vara medlem i UNF ska en vara mellan 13-25 år och avlagt ett nykterhetslöfte.

UNF:s vision är en demokratisk och solidarisk värld fri från droger. Vi tror att droger inte bara är ett utvecklingshinder för personlig utveckling utan också för demokratin. Vi ser nykterhet både som lösning på drogproblem och en förutsättning för människors verkliga frihet. Genom att göra ett personligt ställningstagande för nykterhet kan tillsammans vi förändra världen. UNF är partipolitiskt och religiöst obundna.

UNF är en organisation skapad av unga, för unga. Hos oss finns möjligheten för unga att stärkas som person, påverka samhället och vara del av en gemenskap. I UNF skapar vi plattformar och verktyg för att ge unga möjlighet till att engagera sig i det som är viktigt för dem. Våra medlemmar skapar all verksamhet själva och all verksamhet i UNF är drogfri. UNF tycker att ungas fritid är viktigt och har ett fokus på att alla unga ska ha rätt till en meningsfull fritid, vad det än är de vill göra.

Läs mer om oss på www.unf.se/

Om rapporten

Publicerad av: Ungdomens Nykterhetsförbund (UNF)

Publicerad: 15 november 2018

Skribenter: Ellen Hjort och Simon Schönbeck

Layout: Anna Källbäcks

Grafisk formgivning: Elon Larsson

Foto: UNF:s pressbildsgalleri

Syfte och målsättning med kommunrankningen

Syftet med rapporten är att ge en bild av hur ungas tillgång till inflytande och bra fritidsaktiviteter ser ut i Sveriges kommuner.

Vår bild är att frågan om ungas fritid, trots sitt samhällsvärde, får för lite uppmärksamhet. När ämnet väl diskuteras upplever vi att det reduceras till att handla om känslor eller om hur mycket pengar som läggs från kommunens sida. Känslor och spenderade medel är inte oviktiga, men vår övertygelse är att frågan är mer komplex än så.

Vi vill därför ge en mer detaljerad bild med hjälp av kvantitativ data som går att följa över flera års tid. Våra långsiktiga målsättningar med rapporten är dels att ge kommuner ett verktyg för att utveckla sitt arbete med ungas fritid och dels att öka ungas tillgång till bra fritidsaktiviteter.

Metod

Kommunrankningen är en undersökning som genomförts i sju år med i huvudsak samma frågor och poängräkningssystem. Undersökningen består av två olika delar, en webbenkät och data insamlad från Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada).

Webbenkäten skickades i år ut till alla primärkommuner genom Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), via dem gick det till alla primärkommunernas info-mailadress. Maillet som skickades ut finns i bilaga 1. De svarande fick från den 23 augusti till den 21 september att svara. Under perioden skickades det ut fyra påminnelser, dessa riktade sig inte endast till info-mailadresser utan även till de som svarat på enkäten tidigare år.

Webbenkäten består av åtta frågor varav sex är poänggivande. Frågorna 2 och 8 är inte med i poängsättningen. Frågorna finns i bilaga 2, där går även att se hur poängsättningen för varje fråga gjordes. De poängsättande frågorna står alla för ett eget område: inflytande, föreningsliv, högtider, öppettider, marknadsföring, samt mötesplatser och verksamhet för unga. Poängen för varje område är lika mycket värda, den slutgiltiga poängen består av genomsnittet av alla sex områden, samt poäng baserade på hur mycket pengar de satsar på kultur- och fritidsverksamhet per invånare och år.

Informationen för att veta hur mycket kommuner satsar på kultur- och fritidsverksamhet per invånare och år kommer från Kolada-databasen. Då det inte finns några siffror för kultur- och fritidsverksamhet per invånare och år används summan av Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv och Kostnad kulturverksamhet, kr/inv. Varje kommuns siffra omvandlas till poäng enligt tabellen nedan. Poängberäkningen KPI justerades från 2017 poängberäkning enligt Statistiska Centralbyråns Konsumentprisindex (KPI). Detta gjordes för att det är kommunernas reala kostnader som är intressanta. KPI för augusti 2017 och augusti 2018 användes. För uträkningen av stadsdelars poäng från kultur- och fritidsverksamhet används kommungenomsnittet, inte den egna stadsdelens. Stadsdelarna räknas inte in i några genomsnitt som presenteras i rapporten, förutom i delen om Västra Götalands län, där det specificeras när det används.

Utdelad poäng	Kommunens kostnader för kultur- och fritidsverksamhet (kr/inv.)
0	$x \leq 2038$ kr
1	$2038 \text{ kr} < x \leq 2344$ kr
2	$2344 \text{ kr} < x \leq 2549$ kr
3	$2549 \text{ kr} < x \leq 2854$ kr
4	$2854 \text{ kr} < x \leq 3161$ kr
5	$x > 3161$ kr

Sammanfattning av 2018 års resultat

199 av Sveriges 290 kommuner har deltagit i undersökningen vilket ger en svarsfrekvens på 69 %. Årets svarsfrekvens är densamma som föregående. Vi ser en stor mobilitet i vilka kommuner som svarar vilket påverkar hur resultaten för länen står i jämförelse med tidigare års resultat. Undersökningen består av åtta frågor och en jämförelse av kommunernas ekonomiska satsningar. Betyg ges mellan 0-5 för ungas inflytande, arbete under högtider, kostnadsfria nyktra aktiviteter, nyktra mötesplatser, öppettider, marknadsföring av mötesplatser, satsningar på drogfrött föreningsliv och de ekonomiska satsningarna på kultur och fritid i kommunen. Frågorna om självskattning och om kommunernas uppskattning av ungdomars upplevelse av inflytande betygsätts inte, men jämförs ibland med hur resultaten ser ut i kommunen.

Kommunerna godkänns när de får ett medelvärde på minst tre av fem. Totalt är 93 kommuner (47 %) godkända. Av dem är 13 kommuner (6,6 % totalt) väl godkänd med minst fyra poäng i snitt. 105 kommuner (53 %) är alltså underkända och har under tre poäng. Resultaten är procentuellt sett en försämring mot föregående år. Föregående år hade mycket högre poäng än tidigare år vilket tyder på att 2017 avvek och att vi nu är tillbaka på normala nivåer.

Ungas inflytande över sin egen fritid

- 45 % har strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande.
- 29 % erbjuder unga målgruppsanpassad information om beslut som rör ungas fritid.
- 43 % har ungdomsfullmäktige, ungdomsråd eller liknande i kommunen.
- 67 % genomför andra riktade insatser för att lyssna på ungas åsikter.
- 9 % säger att de inte genomför någon riktad insats för ungas inflytande

Satsningar för låg alkoholkonsumtion under högtider

- 53 % genomför kampanjer för att minska langning.
- 59 % stödjer nattvandring.
- 84 % ger stöd till drogfria aktiviteter riktade till unga.
- 76 % har utökat samarbete med polisen.
- 19 % har extra tillsyn av alkohollagen.
- 2 % gör inget av ovanstående

Nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga

- 35 % har samtalsgrupper och 34 % studiecirkel.
- 98 % svarar att det finns fritidsgårdar, ungdomshus och/eller aktivitetshus.
- Nyktra mötesplatser finns öppna alla vardagskvällar i 57 % av kommunerna och 32 % har öppet till minst 23.00 varje helg. Bara 16 % har öppet till 23.00 de flesta lördagar.

- Mötesplatserna marknadsförs på flera olika sätt. Kommunens hemsida, sociala medier, affischering och direktkontakt med skolor är vanligt. Annonsering i media är ovanligt (16%).
- 79 % arrangerar utflykter eller resor.
- I 64 % av kommunerna finns möjlighet för unga att få pengar för egna projekt.
- En tredjedel (34 %) av kommunerna arrangerar festivaler.
- 63 % erbjuder större kulturarrangemang och 72 % sportevenemang.
- Alla kommuner gör några former av nyktra och kostnadsfria aktiviteter. Alla kommuner erbjuder också unga nyktra mötesplatser och marknadsför dem.
- Kommunernas utbud av nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga har försämrats något sedan 2017

Föreningsliv fritt från droger

- 61 % kräver alkoholpolicy/drogpolicy för att föreningen ska få kommunalt stöd och 54 % samarbetar med föreningslivet kring drogfrihet t.ex. implementering av policy.
- Hälften (49 %) av kommunerna erbjuder information/utbildning till föreningar gällande alkohol/droger, men bara 18 % erbjuder information till unga om drogfria föreningar.
- Endast 17 % av kommunerna anger att de subventionerar deltagande i drogfria föreningsaktiviteter.

Självskattning i relation till andra kommuner

- 83 % tycker att de gör ett bra eller mycket bra arbete
- 15 % anser att arbetet varken är bra eller dåligt
- 1 % anser att arbetet är dåligt
- En kommun ansåg att arbetet var mycket dåligt

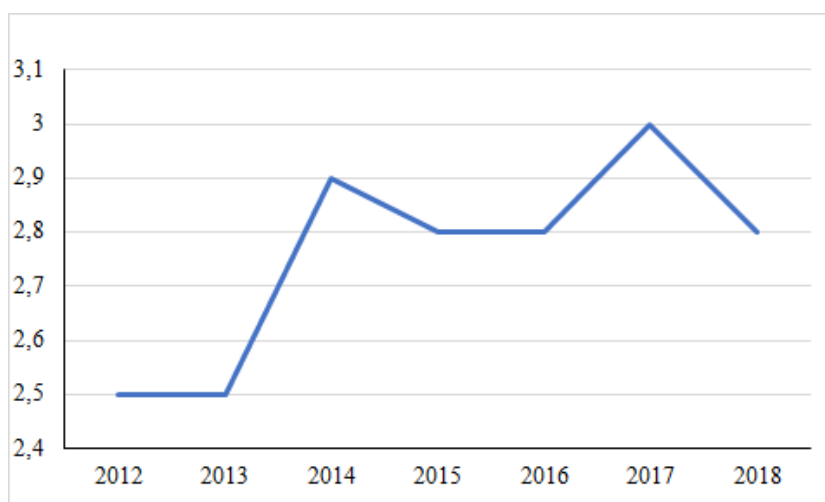
Kommunerna med bäst respektive sämst resultat 2018

Placering	Kommun	Län	Poäng
1	Ludvika kommun	Dalarnas län	4,7
2	Kalmar kommun	Kalmar län	4,4
3	Kalix kommun	Norrbottnens län	4,3
4	Hässleholms kommun	Skåne län	4,2
5	Stenungsunds kommun	Västra Götalands län	4,1
6	Skellefteå kommun	Västerbottnens län	4,1
7	Öckerö kommun	Västra Götalands län	4,1
8	Kumla kommun	Örebro län	4,1
9	Tranås kommun	Jönköpings län	4
10	Piteå kommun	Norrbottnens län	4

Placering	Kommun	Län	Poäng
189	Surahammars kommun	Västmanlands län	1,5
190	Munkedals kommun	Västra Götalands län	1,5
191	Lessebo kommun	Kronobergs län	1,4
192	Laxå kommun	Örebro län	1,4
193	Åtvidabergs kommun	Östergötlands län	1,3
194	Eda kommun	Värmlands län	1,2
195	Ydre kommun	Östergötlands län	1,2
196	Gullspångs kommun	Västra Götalands län	1
197	Ragunda kommun	Jämtlands län	0,9
198	Kristinehamns kommun	Värmlands län	0,9

Utveckling sedan 2012

Sedan första kommunrankingen 2012 har kommunerna haft en mer positiv bild av sig själva än den UNF tolkar i undersökningen. Medelbetyget för kommunerna, som syns i figur 1, låg under de två första åren på 2,5, men har sedan dess ökat något och varierat mellan 2,8 och 3,0. I år ligger medlet på 2,8, vilket är en minskning från 3,0 (2017), men samtidigt har andelen kommuner som tycker att de gör ett bra eller mycket bra jobb ökat från 67% (2017) till 83% i år.

Figur 1: Utvecklingen av medelpoäng i kommunrankningen i hela riket 2012 - 2018.

Första året var det 139 kommuner som deltog i undersökningen och antalet svarande har successivt ökat till fram tills 2017, då det sjönk från 254 (2016) till 199 svarande. I år har 199 kommuner svarat.

Av årets kommuner är det 93 st (47%) som är godkända, vilket är något sämre än föregående års resultat med 112 st (56%) godkända 2017 och 116 st (46%) godkända 2016. De två första åren var det omkring en tredjedel av kommunerna som blev godkänd, vilket innebär att det har skett en viss positiv utveckling sedan undersökningen startade. Antalet väl godkända kommuner i år var detsamma som 2016 med 13 st, med skillnaden att det då utgjorde 5% och nu 7%, det är dessutom närliggande förra årets resultat, 17 st (9%). När rankingen startade 2012 var det 6 st (4%) kommuner som var väl godkända.

Kommuners satsningar på att öka ungas inflytande över sin fritid har gått varierat över åren. Det har varit som lägst 44% (2015) och som högst 57% (2014). I år har 45% av kommunerna strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande, vilket är mycket nära lägstanivån och representerar en minskning även sedan föregående år då 49% av kommunerna arbetade med frågan. Tidigare har det funnits en kraftig minskning i antalet kommuner med ungdomsfullmäktige, ungdomsråd eller liknande och detta har minskat ytterligare i år, till 43%. Kommuners riktade insatser för att lyssna till ungas åsikter har varierat kraftigt, från 70% under 2015, 66% år 2016, 77% under 2017 och tillbaka ner mot 68% i år.

Satsningar på högtider fortsätter att vara ett område som kommunerna generellt klarar bra. Resultatet är liknande från tidigare år och det är vanligast att stödja drogfria aktiviteter riktade till unga eller att ha utökat samarbete med polisen. Stöd till nattvandring sker fortfarande i majoriteten av kommunerna, men har minskat något från förra året (64%) till i år (59%). Andelen som arbetar med extra tillsyn av alkohollagen har minskat från att vara en fjärdedel 2016 (26%) till att vara en knapp femtedel i år (19%). Under 2013 var det en tredjedel som arbetade med detta (33%).

Fritidsgårdar, aktivitetshus och ungdomshus fortsätter vara den vanligaste insatsen i kommunerna och var som lägst 2012 (94%) och som högst 2015 (99%). De mötesplatser som finns marknadsförs oftast med hjälp av flera kanaler, men undersökningen bedömer endast vilka kanaler som används, inte hur många unga som faktiskt nås av informationen. Sociala medier verkar öka som kanal för att kommunicera ut aktiviteter och används nästan av alla kommuner idag.

En positiv utveckling är att andelen kommuner som kräver alkohol-/drogpolicy för att en förening ska få bidrag har ökat successivt sen 2014 (55%). Skillnaden mellan 2016 (56%) och 2017 (63%) var stor, men i år håller det sig på en liknande nivå (61%). Sedan 2014 erbjuder ungefär hälften av kommunerna information/utbildning till föreningar gällande alkohol och droger, men bara en fjärdedel erbjuder information om drogfria föreningar. Likt förra året är andelen kommuner som subventionerar deltagande i drogfria aktiviteter ca 17%.

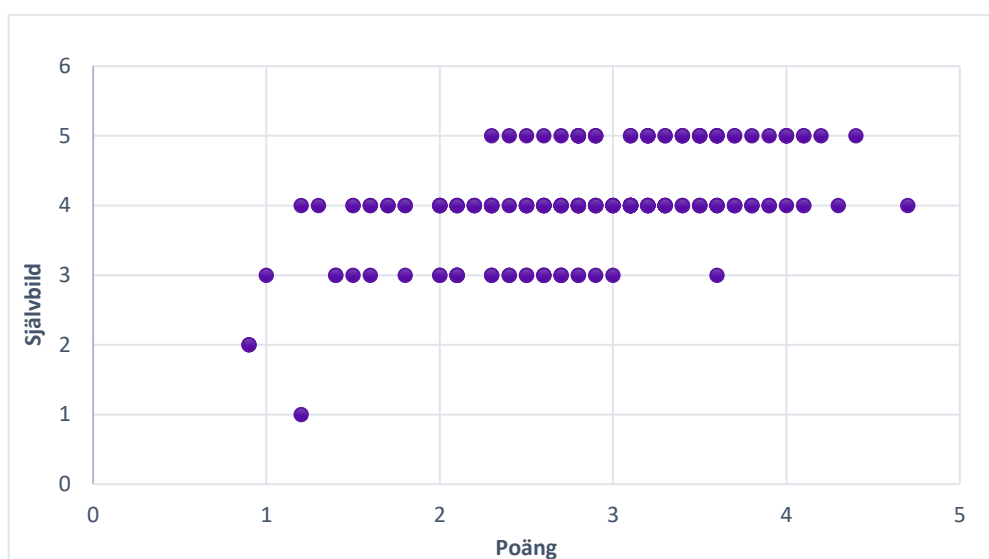
Län	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Stockholm	2,6	2,8	3,1	3,1	3	3,1	3,3
Uppsala	2,2	2,4	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8
Södermanland	2,4	2,6	3,1	2,8	2,9	2,9	2,7
Östergötland	2,5	2,2	2,5	2,5	2,4	2,3	2,4
Jönköping	2,5	2,4	2,6	2,5	2,5	2,7	2,8
Kronoberg	2	1,5	2,4	2,6	2,8	2,7	2,5
Kalmar	2,6	2,8	3,4	3	2,8	3,7	3,2
Gotland	2,4	3,3	3,4	3,4	2,5	3,8	-
Blekinge	3,3	3,4	3,2	2,3	3,4	3,6	3,5
Skåne	2,7	2,4	2,9	2,9	2,8	3	2,9
Halland	2	2,5	3,1	3,3	3,1	3,4	3,4
Västra Götaland	2,9	2,6	2,7	2,7	2,8	2,9	2,7
Värmland	1,5	2,4	2,8	2,7	2,7	2,8	2,5
Örebro	2,8	2	2,4	2,8	2,6	3,4	2,7
Västmanland	2,7	2,4	2,9	3	3	2,8	2,8
Dalarna	2,6	3	3,3	3	2,9	3	2,7
Gävleborg	3,4	2,4	2,9	3,1	3	3,4	3
Västernorrland	2,6	2,7	3,1	2,8	3,1	3,1	2,9
Jämtland	2,7	2,2	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Västerbotten	2,4	2,3	3,2	3	3	3,1	2,9
Norrbotten	2,7	2,6	3,1	3	3,2	3,2	3,1

Utdelad poäng per län mellan åren 2012-2018.

Diskussion

Kommunernas självbild

En av frågorna som ställs i enkäten är hur bra svarspersonerna tror att deras kommun är på att erbjuda unga en meningsfull fritid. Deras svar är ofta väldigt positiva. Endast 3 kommuner anser sig själv vara dåliga eller mycket dåliga. Vad vi ser i vår poängräkning är att många kommuner som tror att de är mycket bra på att erbjuda en meningsfull fritid får mindre än 3 poäng, och alltså inte godkänt.

Figur 2: Korrelationen mellan kommunernas självbild och deras poäng i rankingen.

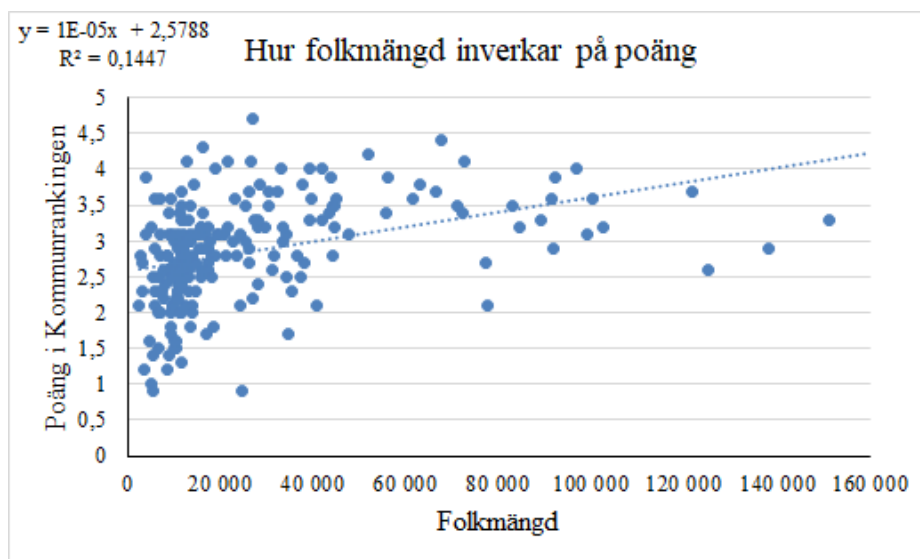
Detta kan tolkas på flera olika sätt. Kommunrankningens frågor och poängräkning kanske är för hård, att kraven för godkänt bör höjas. Ett annat sätt är att de som svarar på enkäten överskattar det arbete kommunen gör och Sveriges kommuner är inte särskilt bra på att erbjuda unga en meningsfull fritid. Ytterligare ett synsätt är att kommunrankningen inte mäter hur bra kommuner är på att erbjuda unga en meningsfull fritid.

Trots att kommunrankningen underskattar eller de svarande överskattar kommuners arbete kan vi se en stark korrelation mellan poängen de får i kommunrankningen och deras egen självuppfattning. Om en gör testar för "Pearsons korrelationskoefficient", där korrelationen beräknas som kovariansen mellan de två variablerna dividerat med de båda variablernas standardavvikelse, får en $r = 0,52$. Alltså att variablerna har en positiv korrelation på 0,52. Vilket betyder att kommunrankningens poäng och de svarandes självbild starkt korrelerar med varandra. För att kunna använda detta test omvandlas skalan Mycket dålig - Mycket bra till 1-5. I och med att en kan argumentera att steget mellan t ex dålig till varken eller är mindre än bra till mycket bra, vilket skulle göra att en omvandling till 1-5 skala "fel", går det inte att ta korrelationen på allt för stort allvar.

Kommunens storlek

Många kommuner i bottenlistan har mindre än 10 000 invånare, medan många av de väl godkända kommunerna har mellan 20 000-60 000 invånare, enligt statistik från SCB. Av Sveriges tjugo största kommuner har endast åtta deltagit i årets kommunranking. Sex av dessa godkänns, medan två underkänns. Jämförelsevis har elva av de tjugo minsta kommunerna deltagit, men endast tre av dem godkändes. Av de tjugo mediankommunerna ifråga om befolkningsmängd deltog fjorton kommuner och lika många underkändes som godkändes.

Det finns ett svagt positivt samband mellan folkmängd och poäng, vilket kan ses i figur 3 nedan.

På vissa sätt kan enkäten ses som anpassad efter ett urbant perspektiv. Om det finns en skola för hela kommunen med en eller två parallellklasser är det kanske inte genomförbart att ha en fritidsgård öppen varje vardag i kommunen, utan de kanske istället väljer att ha öppet under helger och populära vardagar. Samtidigt minskar inte behovet av nyktra mötesplatser bara för att kommunen har färre invånare. I sådana situationer skulle samarbeten mellan olika kommuner kunna vara ett alternativ.

En annan geografisk osäkerhet i rapporten är huruvida de nyktra mötesplatserna är tillgängliga för alla unga i kommunen och om satsningar genomförs på samtliga orter i kommunen eller bara ett urval. Frågor om tillgång till kollektivtrafik för att delta på aktiviteter på en centralort kan också vara relevant.

Reklam och marknadsföring

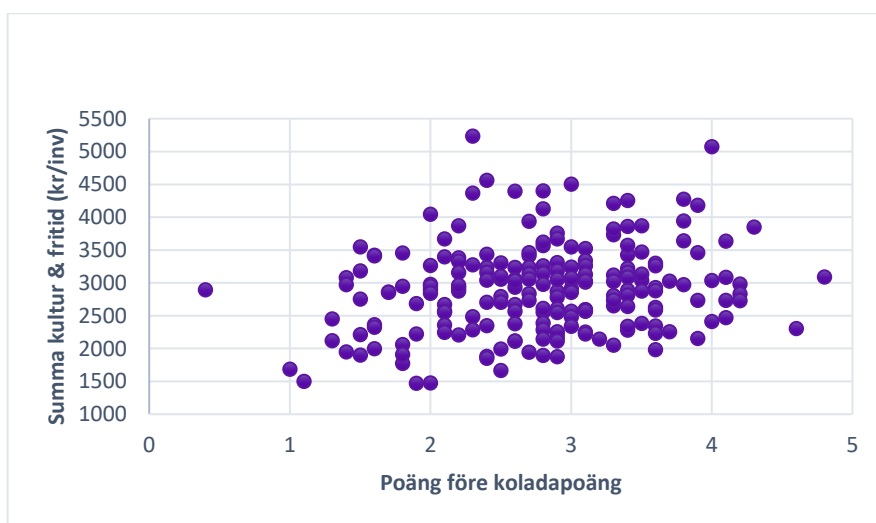
Hur kommunerna marknadsför sina nyktra mötesplatser för unga i kommunen är en tvetydig fråga. Det finns två aspekter av detta som är värda att analysera närmare, den ansträngning som görs från kommunens sida och huruvida informationen faktiskt når ungdomarna.

Över 90% av kommunerna marknadsför sina nyktra mötesplatser på sin hemsida och via sociala medier, medan över 80% affischerar på skolor eller offentligt och använder sig av direktkontakt med skolor. Däremot har endast 16% av kommunerna någon typ av marknadsföring via radio, TV eller tidning. Detta innebär att de flesta kommuner gör det som i princip är gratis för dem, medan få anstränger sig för att göra något som kostar pengar och mer arbete, som att skapa en annons. Samtidigt har vi ingen information om hur välbesökta kommunernas nyktra mötesplatser är. Enkäten premierar att använda fler marknadsföringskanaler, men hypotetiskt kanske vissa kommuner använder en kanal och får många fler närvarande på sina mötesplatser än kommuner som använder samtliga kanaler.

Ekonomi

Kommunrankningen består av två delar, poäng från enkäten och poäng från summan av kommunernas satsning på kultur- och fritidsverksamhet per invånare. Om en tar bort poängen från kommunernas satsning och endast räknar poängen från enkäten går det att jämföra det med summan av kommunernas satsning för att se om det finns en korrelation mellan värdena. Genom att använda samma test som i "Kommunernas självbild" får vi $r = 0,21$ eller en korrelation på 0,21, vilket är en mycket svag korrelation.

Det går tydligt att se i diagrammet nedan att det inte finns en tydlig trendlinje som datan följer. Därför är det inte orimligt att anta att kommunrankningens poäng, i sin helhet, inte är beroende av kommunernas satsning på kultur- och fritidsverksamhet per invånare. Det ska inte uteslutas att vissa delar av kommunrankningen, såsom om de arrangerar festivaler eller har fritidsgård, är beroende på hur mycket kommunerna satsar på kultur- och fritidsverksamhet per invånare.

Djupdykning i respektive län

Blekinge - 3,5

Blekinge län försämrar sitt resultat för i år men klättrar från att vara Sveriges tredje bästa län till att bli Sveriges bästa län. Alla kommuner i Blekinge är godkända, vilket är ett högt betyg för länet även om de flesta kommuner i länet inte har särskilt höga poäng. Både Karlshamns kommun och Olofströms kommun har sjunkit kraftigt från 2017, 4,3 till 3,7 respektive 4,2 till 3,7. Karlskrona kommun har kraftigt ökat i poäng, från 2,9 till 3,7, och är för första gången godkänd sedan 2015.

Kommunerna i Blekinge är inte särskilt bra på att arbeta med insatser för att öka ungdomars inflytande. Endast två kommuner, Karlskrona och Karlshamn får godkänt på området. Karlshamn har blivit sämre det senaste året, troligen på grund av att de slutat med ungdomsråd, och Karlskrona har blivit bättre, då de börjat med "andra riktade insatser för att lyssna på ungas åsikter".

Alla kommuner i Blekinge får godkänt i frågan angående arbete med insatser för att sänka ungdomars alkoholkonsumtion kring högtider, med Karlskrona och Karlshamn som har väl godkänt. Vilket liknar föregående års resultat. Kommunerna i länet är generellt bra på att se till så att det sker nyktra ungdomsaktiviteter, bl a arbetar alla svarande kommuner med sportevenemang, fritidsgårdar och utflykter/resor. Kommunerna har generellt ökat på detta område, bl a för att Karlskrona och Sölvesborg har börjat med sportevenemang.

Olofströms och Karlskrona har båda bra öppettider på sina nyktra mötesplatser i kommunerna. De har öppet alla vardagskvällar, varje fredag och lördag till minst 23 och de flesta lövdagar till minst 23. Karlshamns och Sölvesborgs är inte riktigt lika bra då de inte har öppet alla vardagskvällar och inte de flesta lövdagar. Alla kommunerna arbetar mycket med marknadsföring och det enda de inte gör är annonsering i tidning/radio/TV. Kommunerna behöver stärka sitt arbete med att unga ska kunna ta del av ett nyktert föreningsliv i kommunen, där endast Olofström arbetar med mer än två åtgärder.

Kommun	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Karlshamns kommun			2.7	2.5	3.3	4.3	3.7
Karlskrona kommun		3.1	3.1	3.3	2.9	2.9	3.7
Olofströms kommun		4.1	3.6	4.1	3.8	4.2	3.5
Sölvesborgs kommun	3.0	3.3	2.9	3.2	3.6	3.2	3.2
Ronneby kommun	3.6	2.9	3.9	3.3	3.2	3.5	

Dalarna - 2,7

Dalarna vandrar i år ner från sitt godkända resultat på 3,0 år 2017 till underkända 2,7 poäng i år. Ludvika blir dock väl godkänt och Sveriges bästa kommun med en ökning från 4,4 poäng 2017 till 4,7 poäng 2018. Älvdalen får också godkänt, medan resterande deltagande kommuner blir underkända i år. Orsa och Hedemora har båda kraftigt försämrat sina resultat från 3,1 till 2, respektive 3,7 till 2,9.

Bara tre kommuner, Ludvika, Rättvik och Älvdalen, blir godkända i arbetet med ungas inflytande. Orsa har inga insatser överhuvudtaget för att öka ungas inflytande, vilket de också saknade 2017. I övrigt använder samtliga kommuner andra riktade insatser för att lyssna på ungas åsikter. Det är dock den enda åtgärden som genomförs av Gagnefs, Sätters och Vansbro kommuner. Endast Smedjebacken och Ludvika använder sig av målgruppsanpassad information om beslut som rör ungas framtid. Åtgärderna ungdomsfullmäktige och strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande genomförs av fyra kommuner vardera.

Åtgärderna för att minska alkoholkonsumtionen vid alkoholtäta helger varierar mycket i länet. Sätters och Gagnefs kommuner genomför inga åtgärder alls och är dessutom de enda som inte erbjuder stöd för drogfria aktiviteter för unga. Ludvika och Hedemora däremot genomför alla aktiviteter som nämns i enkäten. Älvdalen och Smedjebacken är också godkända på området. Övriga kommuner genomför någon enstaka åtgärd.

Fyra kommuner blir godkända ifråga om nyktra och kostnadsfria aktiviteter. Samtliga kommuner har någon typ av fritidsgård och de flesta genomför sportevenemang, utflykter och resor, samt ger möjlighet till ekonomiskt stöd för ungas egna projekt. Flera kommuner har dock slutat med större kulturarrangemang, festivaler och studiecirkelar sedan förra året. Det är också bara Vansbro och Ludvika som erbjuder samtalsgrupper för unga.

Bara hälften av kommunerna har nyktra mötesplatser för ungdomar som är tillgängliga varje vardag och endast Ludvika och Vansbro har nyktra mötesplatser som har öppet varje helg. Smedjebackens kommun sticker ut som endast har nyktra mötesplatser tillgängliga för unga vissa vardagskvällar och inte marknadsför dem överhuvudtaget.

Kommun	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Älvdalens kommun		2.7	2.8	3.6	3.1	3.4	3.6
Gagnefs kommun	2			2.5		2	1.6
Hedemora kommun	1.9		2.9	2.7	2.8	3.7	2.9
Leksands kommun	3.3	2.1	2.9	2.9	2.2		2.6
Ludvika kommun	3.9	4.1		4.5	4.7	4.4	4.7
Orsa kommun		2.6	3.2	2.7	2.7	3.1	2
Rättviks kommun	2	2.6		3.5	3.7	2.6	2.9
Säters kommun	2.1	2		2.6	3.2	2.8	2
Smedjebackens kommun				1.8	1.3	2.6	2.2
Vansbro kommun		2.7					2.5
Avesta kommun		3.7	3.5		2.7	2.8	
Borlänge kommun			3.8	3.4	3		
Falu kommun		3.9	4.1	3.5	2.2	2.3	
Malung-Sälens kommun		3.4	3.6	2.8			
Mora kommun	2.9	3.6	3.2	3.2	2.8	3.6	

Gotland - Ej rankad

Gotlands kommun har inte deltagit i kommunrankingen i år. Tidigare år har dock Gotland varit bästa länet i Sverige och låg 2017 på 3,8 poäng.

Gävleborg – 3,0

Gävleborg har försämrats avsevärt i årets undersökning, från en poäng på 3,4 år 2017 till 3,0 poäng i år. Detta kan delvis förstås mot bakgrunden att kommuner som fick höga poäng förra året inte deltog i år. I år godkänns tre kommuner och Sandviken har förbättrats tillräckligt att bli väl godkänd. Bollnäs och Hudiksvall har däremot halkat ner under godkänt-strecket.

Alla kommuner utom Bollnäs genomför någon insats för att främja ungas inflytande. De flesta använder sig av andra riktade insatser för att lyssna på ungas åsikter och har strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande.

Alla kommuner utom Hofors godkänns i sitt arbete för att minska ungas alkoholkonsumtion under drogtäta helger. De vanligaste åtgärderna är utökat samarbete med polisen, stöd till drogfria aktiviteter för unga och stöd till nattvandrare.

Fem kommuner blir också godkända ifråga om vilka kostnadsfria aktiviteter de erbjuder unga. Samtliga kommuner har någon typ av fritidsgård och arrangerar utflykter eller resor. I Hudiksvall erbjuds dock nyktra mötesplatser bara vissa vardagar och inte på helgerna. I Bollnäs och Ockelbo är tillgången till nyktra mötesplatser också begränsad till vissa vardagar och vissa helgkvällar.

Kommun	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bollnäs kommun	3.0	2.4	2.5		3.1	3.8	2.2
Hofors kommun	1.7	3	2	1.7	3.1		3.1
Hudiksvalls kommun			3.1	3	3.1	3.5	2.5
Ljusdals kommun				2.7	3	2.9	2.8
Ockelbo kommun		3	2.1	2.7	3.1	2.9	2.9
Ovanåkers kommun		2.7	3.2	2.7	2.8	3.2	3.5
Sandvikens kommun		2.1	3.2	3.6	3.2	3.4	4
Söderhamns kommun	4.7	1	3.5	4.2	3.6	4.3	
Nordanstigs kommun		2.4	2.8	3.2	2.2	2.1	
Gävle kommun	4.0	2.3	3.8	3.8		4.1	

Halland - 3,4

Hallands län behåller sitt resultat på 3,4 poäng från 2017. Trots detta klättrar länet från att vara femte bästa länet till det näst bästa länet i Sverige. Alla kommuner i länet är godkända, vilket är ett högt betyg för länet även om alla kommuner har relativt låga poäng. 2018 var ett bra år för Hylte som klättrade från 2017s resultat på 2,4 till årets 3,1. I Hylte kan vi se en kraftig stigande trend sedan 2013. Falkenberg, Halmstad och Kungsbacka har sjunkit i poäng, i Falkenbergs fall avsevärt från 3,9 till 3,2. Laholm får 3,5 poäng, vilket är en liknande siffra jämfört med föregående år där de fick 3,3.

På frågan om hur kommunerna arbetar med att stärka ungas inflytande i kommunen är det endast Laholm som får godkänt. Sedan 2017 har både Kungsbacka och Hylte avskaffat sina strategier och handlingsplaner i frågan. Alla kommuner arbetar med olika riktade insatser för att stärka ungas inflytande. Bl a workshops, folkhälsoprojekt och demokratidagar.

Kommunerna i Halland är väldigt bra på att erbjuda nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga. Lägst poäng i kategorin är Kungsbacka med 3,75, alla andra kommuner får 4,375 eller mer. Alla kommuner arrangerar utflykter och resor, sportevenemang och större kulturarrangemang. Alla kommunerna har även fritidsgårdar eller liknande och där finns möjlighet att söka pengar för egna projekt. Nästan alla kommuner har även festivaler, studiecirkel och samtalsgrupper. Flera kommuner har förbättrat sitt arbete med kostnadsfria och nyktra aktiviteter för unga sedan 2017. Fler arrangerar sportevenemang och samtalsgrupper, men även föregående år så var Hallands kommuner duktiga på detta.

Majoriteten av Hallands kommuner har nyktra mötesplatser öppet för unga alla vardagar och alla har öppet vissa fredagar och lördagar. Endast Halmstads kommun har öppet på de flesta lov dagar. Kommunerna arbetar mycket med att marknadsföra deras nyktra mötesplatser och alla har informationen på deras hemsida, på sociala medier, affischering på skolor och offentliga platser och med direktkontakt med skolor. Dock har endast Falkenberg annonsering i traditionella medier.

Hallands kommuner lägger ungefär lika mycket pengar på kultur- och fritidsverksamhet per invånare som riksgensomsnittet. Halmstad som mest på 3219 kr och Laholm som minst på 2627 kr. Trots detta har de samma antal poäng. Genomsnittet för Hallands kommuner har ökat från 2210 kr (2017) till 2989 kr (2018).

Kommun	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Falkenbergs kommun	2.0	3.6	3.1	4	2.7	3.9	3.2
Halmstads kommun	3.1	2.1	3	3.9	3.4	3.7	3.6
Hylte kommun	1	1	1.9	1.7	2.2	2.4	3.1
Kungsbacka kommun		3.6	4	3.8	3.6	3.6	3.5
Laholms kommun		3	3.3	3.2	3.4	3.3	3.5
Varbergs kommun				2.9			

Jämtland - 2,5

Jämtland är tredje sämsta län i årets undersökning och har behållit sitt resultat på 2,5 poäng från 2017. Östersund är den enda godkända kommunen och har förbättrat sitt resultat en del sedan 2017. Strömsund har sjunkit från en godkänd position med 3,6 poäng 2017 till 2,8 poäng i år. Ragunda med 0,9 är en av de två sämsta kommunerna i år.

Berg är den enda kommunen som godkänns ifråga om insatser för att öka ungas inflytande. Detta kan dock ses som en blygsam förbättring från förra året då ingen kommun godkändes. De flesta kommunerna har någon eller ett par insatser. Undantaget är Ragunda som inte gör några insatser för att öka ungas inflytande. De flesta kommunerna har strategier eller handlingsplaner för att öka ungas inflytande.

Fyra kommuner är godkända för sina insatser för att minska ungas alkoholkonsumtion under alkoholtäta helger. Alla dessa kommuner erbjuder stöd för drogfria aktiviteter utom Ragunda. Kampanjer för att minska langning genomförs av alla kommuner utom Berg. Utökat samarbete med polisen är också vanligt. Extra tillsyn av alkohollagen och stöd till nattvandrare genomförs dock bara av två kommuner.

Fyra kommuner godkänns för sina kostnadsfria evenemang för unga. De vanligaste verksamheterna i länet är studiecirklar, sportevenemang och fritidsgårdar, medan bara Östersund och Strömsund arrangerar större kulturevenemang eller festivaler. I Berg, Krokom och Ragunda finns bara tillgång till nyktra mötesplatser vissa kvällar.

Endast Östersund och Åre får godkänt för satsade ekonomiska medel på kultur och fritid. Flera kommuner satsar väldigt lite på området och flera kommuner får också ett lågt och underkänt resultat genomgående i undersökningen.

Kommun	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Åre kommun		3	2.7	2.9	2.5	2	2.6
Bergs kommun		1.9	2.5	2.8	2.5	2	2.3
Krokoms kommun	2.1	2.4		2.6	2.8	2.2	2.7
Östersunds kommun				3.2	2.9	3.1	3.8
Ragunda kommun			1.6	1.1	0.9	1.1	0.9
Strömsunds kommun	2.0		3.1	2.2	3	3.6	2.8
Härjedalens kommun	3.9	2.6	3.4	3.5	3.1	3.7	
Bräcke kommun		1	1.4	1.8		2.3	

Jönköping - 2,8

Jönköping läns resultat för i år är en höjning på 0,1 från föregående års 2,7 poäng. Tre kommuner har avsevärt skilda poäng sedan föregående år. Jönköping kommun går från 3,8 till 2,9 poäng. Mycket på grund av att de slutat med åtgärder som kampanjer för att minska langning och extra tillsyn av alkohollagen, men även för att de slutat med nyktra och kostnadsfria festivaler, samt samtalsgrupper för unga. Även Mullsjö har gjort en resa, men till skillnad från Jönköping uppåt, från 1,4 till 2,3. Detta beror mycket på att de har börjat med större kulturarrangemang, sportevenemang och arrangerade utflykter/resor som är kostnadsfria och nyktra. Intressant att notera är att deras självbild även har förbättrats. Gnosjö är också en kommun som klättrat i år, från 1,6 till 2,1. Bl a har kommunen tagit fram strategier/handlingsplaner för att öka ungas inflytande.

Kommunerna i Jönköpings läns åtgärder för att ge unga mer inflytande över beslut som rör deras fritid är väldigt skilda. Endast Tranås, Sävsjö, Vaggeryd och Habo kommun får godkänt i frågan. I Aneby finns inga åtgärder alls. Vissa kommuner arbetar med initiativ som barn- och ungdomspolitisk grupp med unga som referensgrupp, ungdomsforum och annat. I länet är det flera kommuner som använder appen UNG JKPG som används i kultur- och fritidssyften för unga.

Kommunerna i länet har utökat arbetet med insatser för att minska ungas alkoholkonsumtion under högtider. Genomsnittet i länet har gått från 2,8 till 2,9. Alla kommuner förutom Aneby arbetar med nattvandrare. De flesta arbetar även med stöd till drogfria aktiviteter som riktar sig till unga. De nyktra och kostnadsfria aktiviteter som finns i kommunen liknar de ifrån 2017. Alla kommuner har fritidsgård/aktivitetshus/ungdomshus. Alla kommuner utan Eksjö arrangerar utflykter/resor. Gnosjö är den enda kommunen som inte arrangerar sportevenemang. Endast Gnosjö och Nässjö arbetar inte med sportevenemang. Kommunerna har relativt bra öppettider för sina aktiviteter, men ingen av dem har öppet på de flesta lov dagar till minst 23.

Jönköping läns kommuner lägger ungefär lika mycket på kultur- och fritidsverksamhet per invånare som andra kommuner gör. Specifikt kommunerna Aneby, Habo och Jönköping lägger väldigt lite. Medan Gislaved lägger väldigt mycket på området.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sävsjö kommun	1.4	3	3	3	3.7	3.7
Gislaveds kommun	3.4	2.9	2.8	2.2	2.8	3.2
Värnamo kommun	2.3		2.7			3.1
Habo kommun	1.6		2.1	2.2	2.3	2.9
Jönköpings kommun	3.6	4.1	4.2	3.9	3.8	2.9
Nässjö kommun			2.7	3.2	2.8	2.8
Vaggeryds kommun		2.3	2.2	2.8	3.3	2.8
Eksjö kommun	3	2.2	2	2.8		2.7
Mullsjö kommun	1.1	1.8		2.1	1.4	2.3
Gnosjö kommun	2.9	1.5	1.5	1.6	1.6	2.1
Aneby kommun		1.8	0.7	1.2	1.7	1.5
Tranås kommun	3.3	3.5	4.1	3.4	3.6	4
Vetlanda kommun	1.7		1.9	1.9		

Kalmar - 3,2

2018 har varit ett svagt år för kommunerna i Kalmar län på fritidsfronten. Länet har gått från ett genomsnitt på 3,7 och att vara Sveriges näst bästa län till 3,2 och en femteplats. Delvis kan det bero på att Oskarshamn, en traditionellt stark kommun, inte deltog medan svagare kommuner som vanligtvis inte brukar delta deltog i år. Bäst i länet är i återigen Kalmar kommun med 4,4, medan Borgholms kommun, som inte deltog föregående år, fick 2,4 och därmed länets sämsta poäng. I år får Kalmar kommun Sveriges näst högsta poäng.

Möjligheterna i kommunerna för unga att påverka beslut som rör deras fritid har förändrats en del. Bl a har Vimmerby och Hultsfred avskaffat sina ungdomsfullmäktige. I länet får Kalmar, Hultsfred och Västervik godkänt i frågan, alltså tre av sex kommuner. Alla kommuner utan Mönsterås har strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande.

Länets kommuner arbetar mycket med att minimera ungas alkoholkonsumtion under högtider. Alla kommuner i länet arbetar med stöd till drogfria aktiviteter som riktar sig till unga och har utökat samarbete med polisen. Endast Kalmar kommun arbetar med extra tillsyn av alkohollagen. Alla kommuner utom Hultsfred och Vimmerby arbetar med stöd till nattvandrare. Alla kommuner utom Västervik och Borgholm arbetar med kampanjer för att minska langning.

De kommuner som svarade i år och föregående år arrangerar ungefär samma aktiviteter som är nyktra och kostnadsfria. Alla kommuner i länet arbetar med fritidsgårdar och arrangerar utflykter. Endast Vimmerby går det inte att få pengar för egna projekt. Kalmar och Västervik är de enda kommunerna som erbjuder festivaler och studiecirklar, annars är det ganska blandat vad de olika kommunerna erbjuder.

Alla kommuner förutom Borgholm har nyktra mötesplatser öppet för unga under alla vardagskvällar. Borgholm har bara öppet vissa vardagskvällar. Kalmar och Hultsfred har däremot öppet alla fredagar och lördagar till minst 23, medan Mönsterås, Västervik och Borgholm har det ibland. Endast Hultsfred har öppet de flesta lov dagar till minst 23.

Flera kommuner lägger mycket pengar på kultur- och fritidsverksamhet. Kalmar, Hultsfred och Borgholm spenderar alla mer än 3200 kr per invånare. I länet finns också de som lägger avsevärt mindre, till exempel Mönsterås på 2051 kr och Vimmerby på 2375 kr.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hultsfreds kommun	3.9	3.5	3.3	3.4	3.8	3.8
Kalmar kommun	3.9	4.2	4.4	3.9	4.3	4.4
Västerviks kommun				2.8		2.8
Vimmerby kommun	2.9	3.4	3.6	3.3	3.3	2.5
Borgholms kommun	2.3	3.6	2			2.4
Mönsterås kommun	2.4	3.1		3.4	3.5	3
Emmaboda kommun		2.9				
Högsby kommun				2.2		
Mörbylånga kommun	2.1		1.8	1.6		
Nybro kommun	1.4	1.8	2.2	2.2	3.1	
Oskarshamns kommun	3.7	4.1	4	3.9	4.2	
Torsås kommun	2.6	1.9		1.1		

Kronoberg - 2,5

Kronoberg län har vandrat från 2,7 poäng 2017 till 2,5 poäng 2018 och klättrade från att vara Sveriges delade 18 plats till delade 16 bästa län. I länet har Växjö mest poäng med 3,6 och Lessebo lägst med 1,4. Kommunernas poäng har inte ändrats avsevärt sedan föregående år. Endast två kommuner i länet, Växjö och Markaryd, får godkänt i enkäten.

Kommunerna i länet är generellt underkända i arbetet med ungas inflytande över beslut som rör deras fritid. Endast Älmhult arbetar med målgruppsanpassad information och endast Markaryd har en ungdomsfullmäktige. I Växjö arbetar kommunen med direktmöten mellan ungdomar och politiker, medan i Markaryd arbetar de med arbetsgrupper på fritidsgårdar. Sedan 2017 har Växjö börjat arbeta med strategier och planer för att utöka ungas inflytande över deras fritid.

Under högtider har alla kommuner ett utökat samarbete med polisen för att hålla ungdomars alkoholkonsumtion låg. Alla utom Lessebo erbjuder stöd till drogfria aktiviteter riktade till unga och alla utom Lessebo och Tingsryd har stöd till nattvandrare. Endast Älmhult arbetar med kampanjer för att minska langning.

Enda förändringen sedan 2017 års resultat är att Markaryd har slutat med festivaler, annars har alla kommuner fortsatt med samma verksamhet. I länet erbjuder alla kommuner fritidsgårdar och alla utom Lessebo arrangerar utflykter/resor. Växjö kommun är i särklass bäst på utbud, de erbjuder allt förutom samtalsgrupper. Motsatsen är Lessebo som inte gör något förutom sportevenemang.

Alla kommuner har mötesplatser som är öppna vissa vardagskvällar, med Växjö som undantag då de har öppet alla vardagskvällar. Endast Växjö, Markaryd och Tingsryd har öppet på vissa fredagar och lördagar till 23, och det är bara Växjö som har det varje fredag och lördag. Inga kommuner har öppet på de flesta lov dagar till minst 23.

Kommunerna i länet spenderar under riksgenomsnittet på kultur- och fritidsverksamhet, riksgenomsnittet är 2925 kr medan i Kronoberg är genomsnittet 2682 kr. En relativt stor skillnad.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Växjö kommun		3.7	3.5	3.9	3.7	3.6
Älmhults kommun	1.3					2.6
Tingsryds kommun	1.4	1.6	2.6	2.9		2.1
Lessebo kommun	0.9	1.7	1.1	1.3	1.2	1.4
Markaryds kommun	2.6	3.1	2.9	2.8	2.8	3
Alvesta kommun	0.9	2.6	3.1	2.7		
Ljungby kommun	2.4	2.8	2.7	2.9	3	
Uppvidinge kommun	0.9	1.3	2.2			

Norrbotten - 3,1

Norrbotten klarar precis godkäntgränsen med ett resultat på 3,1 poäng i år och blir fjärde bästa länet i Sverige. Detta är en minskning från 2017 års resultat på 3,2. Fem kommuner godkänns i år och av dem är Kalix och Piteå väl godkända. Kalix är Sveriges tredje bästa kommun i årets rankning. Piteå har gjort en stor vändning från 2,9 poäng och underkänt 2017 till 4,0 poäng och väl godkänt i år. En stor förändring har också skett för Luleå kommun som rasat från 3,7 poäng och godkänt till 2,7 poäng och underkänt.

Fyra kommuner godkänns för sina insatser för att öka ungas inflytande och genomför tre av fyra förslag som finns i enkäten. Tre kommuner genomför bara en av de föreslagna insatserna. De flesta kommunerna har någon form av handlingsplan för att öka ungas inflytande. Endast Kalix har målgruppsanpassad information om beslut som rör ungas fritid. Detta är ett område där fler kommuner behöver stärka sitt arbete.

När det gäller insatser för att minska ungas alkoholkonsumtion under alkoholtäta helger erbjuder alla kommuner utom Boden stöd till drogfria aktiviteter för unga. Kalix och Piteå genomför samtliga föreslagna insatser och Kiruna genomför alla utom en. Extra tillsyn av alkohollagen följt av ökat samarbete med polisen är de minst vanliga insatserna i länet. Men då bara fyra av de nio svarande kommunerna är godkända på området finns det definitivt utrymme för förbättring.

Ungefär hälften av kommunerna blir godkända för sina kostnadsfria aktiviteter för unga, men ingen kommun blir väl godkänd. Alla kommuner har någon typ av fritidsgård eller aktivitetshus och många har också större kulturevenemang, samt erbjuder pengar för ungas egna projekt. Däremot är det bara en kommun som har samtalsgrupper och bara en kommun har studiecirkel. Kalix och Övertorneå erbjuder unga nyktra mötesplatser varje vardag, helg och de flesta lördagar, vilket är positivt. Däremot finns det många kommuner i länet som endast erbjuder nyktra mötesplatser vissa vardagar, bara på vardagar eller bara vissa helger.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Älvsbyns kommun					2.6	2.4
Piteå kommun	2.4	4	3.7	3.9	2.9	4
Bodens kommun			2.7	3.8	2.9	2.4
Gällivare kommun	2.6	2.7	2.3	2.7	3.1	3
Jokkmokks kommun	1		2.5	2.9		3.2
Kalix kommun		3.9	3.7	4.2	4.4	4.3
Kiruna kommun	3.7	2.6	2.6	4.2	4.3	3.6
Luleå kommun	3.1	3.5	3.8	2.9	3.7	2.7
Överkalix kommun	2.7	2.9	3	2.2	2.7	2.7
Övertorneå kommun		2.7	3.3	2.8	3.2	
Pajala kommun	1.7	2.2	2	1.6	1.3	
Arvidsjaurs kommun	2.9	3.4	3.3	3.4	3.6	
Arjeplogs kommun	2.3	2.9	2.8	3.2		
Haparanda kommun	3.1					

Skåne - 2,9

Skåne län har fallit i årets mätning, från att vara godkänt 2017 med 3,0 poäng till att i år vara underkända med 2,9 poäng. Betyget på kommunerna i Skåne har även de sjunkit. 2017 hade två kommuner väl godkänt, åtta godkänt och fjorton underkänt. I år hade endast en väl godkänt, sex godkänt och tretton underkänt. Det är färre kommuner som svarat i år jämfört med föregående år. Årets bästa kommun är Hässleholm med 4,2 poäng och sämst är Tomelilla med 1,8 poäng. För Hässleholm är detta ett enorm lyft från de två föregående åren.

Skånes kommuner är underkända med sitt arbete med ungas inflytande. Den enda åtgärd som fler än hälften av Skånes kommuner gör är "Andra riktade insatser". Dessa insatser är bl a Särskilt föreningsstöd till Ungdomsföreningar, Hearing och workshop med unga, trygghetsvandringar med barn, elevrådsutbildningar, dialogmöte mellan elever/politiker, pizzakonvent inför drogfri skolavslutningsfestival för unga. Speciellt Höganäs kommun arbetar med många riktade insatser.

Arbetet som de skånska kommunerna gör under högtider för att minska ungas alkoholkonsumtion blir underkänd i årets enkät. De vanligaste insatserna som kommunerna arbetar med är utökat samarbete med polisen, 85%, och stöd till nattvandrare, 75%. I Skåne län arbetar endast 15% av kommunerna med extra tillsyn av alkohollagen.

Alla kommuner i Skåne förutom Kristianstad har fritidsgård/ungdomshus/aktivitetshus och alla förutom Svalöv har kostnadsfria och nyktra utflykter/resor för unga. Generellt erbjuder Skånes kommuner många nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga, där länet får godkänt i frågan. Tre av fyra skånska kommuner arbetar med sportevenemang och ca hälften har festivaler, större kulturarrangemang och möjlighet att få pengar för egna projekt. Länet har gått från ett genomsnitt på 2,7 till 3,0 i frågan.

De skånska kommunernas öppettider för deras nyktra mötesplatser har inte ändrats avsevärt sedan 2017. 70% av kommunerna har öppet alla vardagskvällar, 35% har öppet varje fredag och lördag till minst 23 och endast 10% har öppet de flesta lov dagar till minst 23.

Skåne läns kommuner spenderar i genomsnitt 2962 kr på kultur- och fritidsverksamhet per invånare och år. Detta är extremt nära riksgenomsnittet på 2925 kr. Generellt satsar många av Skånes kommuner relativt mycket på kultur- och fritidsverksamhet men några kommuner med låga värden drar ner genomsnittet. De som satsar minst är Svalövs kommun.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hässleholms kommun	2.6	3.3	1.6	1.9	2	4.2
Lunds kommun		3.4	3.4	3.5	4	3.7

Trelleborgs kommun	2.9	3.1	3.3	3.3	3.3	3.5
Ängelholms kommun			2.6	3	3.2	3.3
Osby kommun	2.7	3.1	3	2.9	2.9	3.3
Eslövs kommun			2.8	3.3	2.9	3.2
Kristianstads kommun		3.3	3.9	2.8	3.5	3.2
Bjuvs kommun		2.3	2.7		2.4	3.1
Östra Göinge kommun	0.4	1.1		3.3	3	3.1
Simrishamns kommun	3.4	3.2	3.1	2.3	2.9	3.1
Höganäs kommun		3.2			3.1	2.9
Klippan kommun	2.3	2.1	2	1.9	2.7	2.9
Svedala kommun			3.7			2.8
Örkelljunga kommun	2	2.4	1.7			2.7
Bromölla kommun	2.9	3.1	3.3	3.3		2.6
Kävlinge kommun	2.6	2.8	2.4	2.6	2.6	2.6
Burlövs kommun		2.2	2.3	2.1	2.3	2.5
Båstads kommun	1.3	1.5	1.4	2.1	2	2.3
Svalövs kommun	1.7	1.9	1.9	1.9	2	2.1
Tomelilla kommun	3	3	3.2	2.4	2.9	1.8
Åstorps kommun	1.9		2.7	1.8		
Helsingborgs stad	3.6					
Höörs kommun	2.6	2.7	2.5	2.4		
Hörby kommun	2.6	2.8	2.7	2.5		
Landskrona stad						
Lomma kommun	2.4	2.5	3.4	3.8	3.8	
Malmö stad						
Perstorps kommun		3	3	3.2		
Sjöbo kommun	1.9	2.8	2.6	2.2	2.9	
Ystad						
Skurups kommun			3.1	2.6	2.7	
Staffanstorps kommun	1.7		3.4	3.4	2.3	
Vellinge kommun						

Stockholm - 3,3

Stockholms län blir återigen godkänt, med en förbättring från 3,1 poäng 2017 till 3,3 poäng i år. Av de arton deltagande kommunerna är det endast tre kommuner som får underkänt, där Södertälje är den enda kommunen som blir väl godkänd. Nynäshamn har gjort en stor förbättring från 2,3 poäng 2017 till godkänt och 3,3 poäng i år.

De flesta kommunerna godkänns i sitt arbete för att öka ungas inflytande. Vanligast är att kommunerna har någon typ av ungdomsfullmäktige (72%), medan målgruppsanpassad information om frågor som rör ungas fritid är den minst vanliga insatsen (56%). Tyresö arbetar dock inte alls med att öka ungas inflytande, medan Järfälla och Vallentuna endast genomför en insats vardera. Samtidigt genomför tre kommuner, Södertälje, Botkyrka och Värmdö, samtliga föreslagna åtgärder.

Allra bäst resultat får Stockholms kommuner för sitt arbete med att minska ungas alkoholkonsumtion under alkoholtäta helger där alla kommuner godkänns. Samtliga kommuner erbjuder stöd för drogfria aktiviteter riktade till unga. Fyra kommuner genomför samtliga insatser som nämns i enkäten och åtta kommuner genomför fyra av fem föreslagna insatser.

Lite sämre är det ifråga om kostnadsfria aktiviteter där fyra kommuner underkänns. Samtidigt genomför fem kommuner minst sju av åtta åtgärder som nämns i enkäten. Samtliga kommuner erbjuder någon typ av fritidsgård och nyktra mötesplatser finns i alla länets kommuner. I Österåker, Sollentuna och Södertälje finns dock ingen tillgång till nyktra mötesplatser under helgkvällar.

Ifråga om ekonomiska medel som spenderas på kultur och fritid är det väldigt utspritt i kommunen. Samtliga underkända kommuner spenderar också relativt lite pengar på kultur och fritid, men även flera godkända kommuner spenderar mycket lite pengar på sådana frågor.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Botkyrka kommun	3.9	4.3	3.5	3.8		3.9
Värmdö kommun	3.6	3.4	3.5	2.9	4	3.9
Upplands-Bro kommun			2.1	2.3		3.8
Norrtälje kommun	3.3	2.4	3.3	2.8	3.8	3.6
Upplands Väsby kommun	2	4	3.9	3.6	3.2	3.6
Täby kommun	1.9	2.6	2.3	2.4		3.5
Sollentuna kommun	2.7		3.8	3.3	3.6	3.4
Haninge kommun		3.3	3.4	3.4		3.3
Nynäshamns kommun	3.3		1.9	2.1	2.3	3.3
Ekerö kommun		2.8	3	3.3	3.6	3.2
Nacka kommun		3.5	3.6	3.3		3.2
Salems kommun	3.3	3.5	3.2	2.9	3.3	3.1
Tyresö kommun	2.6	3.1	2.4	2.6		3.1
Österåkers kommun	2.9	2.4	2.4	2.4		2.8
Nykvarns kommun	1		1.2	2.5	2.7	2.3
Järfälla kommun		3	2.9			2.1
Södertälje kommun	4	3.5	4.3	3.6	4.4	4
Vallentuna kommun	3	3.1	3.2	3.2		3
Danderyds kommun	2.3	3.3	3.1	3.1		
Huddinge kommun		3	3.3			
Lidingö stad	3.1					
Sigtuna kommun	3.6		4.1	3.4	3.7	
Solna stad	2.6					
Stockholms stad			4.9	2.9		
Sundbybergs stad	2.6					
Vaxholms stad	1.6					

Södermanland - 2,7

Södermanlands län fortsätter vara underkänt i årets resultat. Länets resultat sjunker från 2,9 2017 till 2,7 i år. Länet har inga särskilt starka kommuner i årets rankning. Två kommuner underpresterar särskilt i år, Flen och Strängnäs. Bäst poäng i länet får Nyköping och Gnesta med 3,4. Gnesta gjorde länets största hopp, från 2,6 år 2017 till årets 3,4.

Södermanlands kommuner får underkänt på möjligheter för unga att ha inflytande över beslut som rör deras fritid. Endast Oxelösund har strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande. Nyköping, Gnesta och Strängnäs har målgruppsanpassad information och alla förutom Oxelösund, Katrineholm och Flen har ungdomsfullmäktige. I länet arbetar alla förutom Oxelösund och Trosa med andra riktade insatser. De insatserna är bl a gårdsmöte på fritidsgård, medborgardialoger, intervjugrupper och fritidsgårdsråd. Antalet insatser har ökat kraftigt från 2017.

I länet är det få kommuner som arbetar med att minimera ungas alkoholkonsumtion vid högtider. Endast Nyköping och Oxelösund arbetar med langningskampanjer. Tre kommuner, Nyköping, Gnesta och Trosa, har stöd till nattvandrare. Alla kommuner förutom Katrineholm och Strängnäs har stöd till drogfria aktiviteter. Ingen av kommunerna har extra tillsyn av alkohollagen. Mer än hälften av kommunerna har ett utökat samarbete med polisen.

Katrineholm erbjuder ett brett sortiment med nyktra och kostnadsfria aktiviteter för unga, alla som enkäten frågar efter. Flens och Trosas utbud är de sämsta i länet, med endast tre aktiviteter var. Endast Katrineholm erbjuder samtalsgrupper, medan alla kommuner i länet har fritidsgård. Nästan alla kommuner (71%) arrangerar utflykter/resor och erbjuder pengar för egna projekt.

Öppettider för nyktra mötesplatser för unga har inte ändrats särskilt från 2017. Tre av kommunerna har öppet alla vardagskvällar, Oxelösund, Trosa och Strängnäs. Endast Gnesta och Trosa har öppet varje fredag och lördag till minst 23. Strängnäs har inte öppet på någon fredag och lördag till minst 23. Endast Gnesta har öppet de flesta lov dagar till minst 23.

Länets kommuner ligger genomsnittligen 3152 kr på fritid- och kulturverksamhet, kr/inv. De flesta kommuner lägger liknande summor, ingen avviker mer än 400 kr.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Gnesta kommun			1.8	2.5	2.6	3.4
Nyköpings kommun	2.6		2.2			3.4
Oxelösunds kommun	2.1	3.4	3.1	4.2	3.1	3.1
Trosa kommun	3.3	2.5	2.9	2.4		2.6
Katrineholms kommun		3.8	2.8	2.8	3	2.5
Strängnäs kommun			3.3			2.3
Flens kommun	2	2.8	2.1	1.8	2.2	1.7
Eskilstuna kommun	3.9	3.5	4.1	4.1	3.8	
Vingåkers kommun	2	2.6	2.9	2.2		

Uppsala - 2,8

Uppsala är fortsatt underkänt och behåller sitt resultat på 2,8 poäng från 2017. Likt 2017 är det endast tre kommuner som deltagit i årets ranking, dock är det endast Älvkarleby av årets deltagare som också deltog förra året. Detta gör det svårt att dra slutsatser om utvecklingen i länet. Enköping och Tierp blir godkända medan Älvkarleby sänker sitt resultat från tidigare år och är fortsatt underkänt.

Endast Enköping får godkänt för sina insatser för att öka ungas inflytande. Älvkarleby har inga insatser för att öka ungas inflytande trots att de förra året arbetade med någon form av riktade insatser. Ingen av kommunerna har strategier eller handlingsplan för att öka ungas inflytande.

Under alkoholtäta helger genomför samtliga kommuner ökat samarbete med polisen och erbjuder stöd till drogfri verksamhet för unga. Däremot tillämpar ingen kommun ökad tillsyn av alkohollagen.

Två kommuner får godkänt för de kostnadsfria aktiviteter de erbjuder unga. Alla kommuner genomför större kulturarrangemang, resor eller utflykter och har någon typ av fritidsgård. Däremot erbjuder endast Älvkarleby möjlighet till pengar för egna projekt och få kommuner har också samtalsgrupper och studiecirklar. Tillgång till nyktra mötesplatser finns i alla kommuner, men det varierar om det är tillgängligt varje vardag och helg. Ingen av kommunerna har nyktra mötesplatser öppna de flesta lov dagar.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Älvkarleby kommun	1.6	2.2	2.4	2.2	2.2	1.8
Enköpings kommun	2.1		4.1			3.5
Tierps kommun	2.4	3.1	3	3.3		3.1
Håbo kommun	3.3	3.6	3.4	3.1	3.1	
Heby kommun		2.5	2.4	2.4	3	
Knivsta kommun	2.7		2.4	3		
Östhammars kommun	2.1	2.2	2.3			
Uppsala kommun		3.9		3.6		

Värmland - 2,5

Värmland är med sina 2,5 poäng det näst sämsta länet i årets kommunrankning, vilket är en stor försämring från 2017 då Värmland hade 2,8 poäng. Värmland har i år två kommuner på listan över de 10 sämsta kommunerna. Kristinehamn är på en delad sista plats med 0,9 poäng medan Eda kommun är femte sämst med 1,2 poäng. Tre kommuner blir dock godkända i år. Noterbart är att Karlstad har försämrats rejält från en klart godkänd poäng på 3,6 2017 till underkänt och 2,9 poäng i år.

Karlstad är fortsatt den enda kommunen som får godkänt i arbetet för att öka ungas inflytande. Årjäng, Eda och Kristinehamn gör inga insatser alls i frågan.

Det ser mer positivt ut i arbetet för att minska ungas alkoholkonsumtion under alkoholtäta helger. Fyra kommuner genomför fyra av de fem föreslagna åtgärderna i enkäten och ytterligare tre kommuner blir godkända. Kristinehamn genomför dock inga insatser alls och Hagfors enda insats är kampanjer för att minska langning. Inga kommuner arbetar med extra tillsyn av alkohollagen, men däremot är det nio kommuner vardera som erbjuder stöd för drogfri ungdomsverksamhet, stöd till nattvandrare och har utökat samarbete med polisen.

Alla kommuner erbjuder någon typ av fritidsgård, men för Kristinehamn och Eda är detta den enda kostnadsfria aktivitet som erbjuds för unga. Fem kommuner blir godkända på denna punkt och det näst vanligaste är att de erbjuder sportevenemang och arrangerar utflykter eller resor. Däremot är det ingen kommun som har samtalsgrupper och bara en kommun anordnar studiecirklar.

Alla kommuner i länet, utom Sunne, erbjuder unga tillgång till nyktra mötesplatser vissa eller alla vardagar. Däremot finns ingen tillgång till nyktra mötesplatser under helger i Forshaga, Kristinehamn och Eda. Grums är den enda kommunen som har öppet på nyktra mötesplatser de flesta lov dagar och Arvika är den enda kommun där det finns tillgång till nyktra mötesplatser alla helger och vardagar.

Vissa kommuner skulle kunna marknadsföra sina nyktra mötesplatser mer, till exempel så marknadsför Kristinehamn inte alls.

Ifråga om vilka ekonomiska medel som läggs på kultur och fritid i kommunerna, har Arvika, Hagfors och Eda förhållandevis låg budget medan Karlstad och Årjäng har mycket höga. Noterbart är också att Kristinehamn har en godkänd budget. Vissa kommuner skulle kunna tjäna på att satsa mer pengar på kultur och fritid.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Torsby kommun	3.3		3.3	3.4	3.6	3.3
Grums kommun	1.6	2.5	1.9	2.1		3.1
Storfors kommun		2.6	2.6	3.2	3.4	3.1
Hammarö kommun	3.6	2.5	2.3	3	2.8	2.9
Karlstads kommun		4.4	4.5	3.1	3.6	2.9
Arvika kommun	3	2.2		2.7	2.6	2.7
Forshaga kommun		4	2.9	3.3		2.7
Årjängs kommun	1.4			2.7		2.6
Filipstads kommun	2.3	2.1		2.8	2.6	2.3
Sunne kommun		3.1	3.2	2.4	2.3	2.3
Eda kommun	1.1			2.3	1.7	1.2
Kristinehamns kommun	3.7	3.4	2.7	3.2		0.9
Hagfors kommun	1.9		1.8	1.8		2
Kils kommun	1.3	1.4	0.9	1.9	2	
Munkfors kommun	2.7	2.5	2.4	1.3		
Säffle kommun		2.8	3.7	3.3	3.3	

Västerbotten - 2,9

Västerbottens län blir underkänt med 2,9 poäng i år, till skillnad från förra årets godkända resultat på 3,1. I år har antalet godkända kommuner sjunkit från sex förra året, och det är fortfarande bara en kommun som klarar väl godkänt. Skellefteå platsar dock in på listan med de tio bästa kommunerna i årets rankning.

Fyra kommuner blir godkända för sina insatser för att öka ungas inflytande. Två kommuner, Malå och Sorsele, gör ingenting för att öka ungas inflytande i kommunen. Drygt hälften av kommunerna som svarat har dock strategier eller handlingsplaner för ändamålet och nästan lika många har målgruppsanpassad information om beslut som rör ungas fritid.

Ett bättre resultat återfinns bland insatser under alkoholtäta helger där åtta kommuner är godkända och fem av dessa genomför åtminstone fyra av de fem åtgärder som föreslås i enkäten. Vilhelmina och Umeå genomför bara en insats var. Alla kommuner utom Vilhelmina erbjuder stöd till aktiviteter för unga under dessa helger och många har också ett utökat samarbete med polisen. Extra tillsyn av alkohollagen är den minst tillämpade åtgärden, men genomförs av fyra kommuner.

Bilden av kostnadsfria aktiviteter för unga är blandad. Alla kommuner har någon typ av fritidsgård. Många genomför också sportevenemang eller större kulturevenemang. Bara Skellefteå genomför festivaler och bara två kommuner har samtalsgrupper. Tre kommuner erbjuder tillgång till nyktra mötesplatser de flesta lov dagar och många kommuner erbjuder tillgång till dessa under helger och vardagar. I Malå finns dock bara tillgång till nyktra mötesplatser för unga under vissa vardagar och i många av kommunerna är de nyktra mötesplatserna bara tillgängliga vissa helger och vissa vardagar snarare än alla.

Ifråga om hur mycket ekonomiska medel kommunerna spenderar på dessa frågor är det väldigt varierat och även spritt över resultaten. Norsjö, Storuman, Sorsele, Umeå, Lycksele, Skellefteå, Åsele spenderar relativt mycket, medan Malå och Vilhelmina spenderar något mindre än rikssnittet, Nordmaling medel och Vännäs spenderar relativt lite. Samtidigt verkar det inte finnas något mönster i att de som spenderar mer får bättre resultat i rapporten.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Åsele kommun			1.4			2.8
Lycksele kommun		3.8		3.6	3.9	3
Malå kommun	2.6	2.7	2.6	2.8		2.3
Nordmalings kommun					2.7	3.1
Norsjö kommun	3.3	3.8	3.5	3.9	4.2	3.9
Skellefteå kommun		4.3	4.7	4	3.6	4.1
Sorsele kommun	2.4	2.2	2.2	1.6	1.6	2.1
Storumans kommun	3.9	3.8	2.8	2.4	3.2	3.6
Umeå kommun	3.9		3.8	4.6	3.9	2.6
Vännäs kommun	2.3	3.4	4	3.6	3.7	2.8
Vilhelmina kommun	3.3		2	2.8	3.1	2
Vindelns kommun	1.3		3.5		1.8	
Bjurholms kommun	2.4	1.6	2	1.6	2.5	
Dorotea kommun	1.4	1.9		2.5		
Robertsfors kommun	2.3	2.5		2.6		

Västernorrland - 2,9

Västernorrlands län blir underkänt i år. Samma fyra kommuner är godkända som tidigare år och det har skett få förändringar. Örnsköldsvik är bästa kommun i länet och har förbättrats något, medan Kramfors får det sämsta resultatet.

Sundsvall och Örnsköldsvik blir godkända för sina insatser för att öka ungas inflytande, där Sundsvall tillämpar samtliga föreslagna åtgärder från enkäten. 2017 genomförde Sollefteå alla insatser som föreslogs i enkäten, men har nu slutat med strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande och har inte längre målgruppsanpassad information om beslut som rör ungas fritid. Dessa två är de insatser som görs minst i länet, medan drygt hälften använder sig av ungdomsfullmäktige/ungdomsråd respektive andra riktade insatser för att öka ungas inflytande. Kramfors genomför inga insatser för att öka ungas inflytande.

Fem av kommunerna får godkänt för sina insatser för att hålla ungas alkoholkonsumtion låg under alkoholtäta helger. Det vanligaste är att kommunerna erbjuder stöd för aktiviteter för unga, alla kommuner utom Ånge gör detta. Ingen av kommunerna arbetar med extra tillsyn av alkohollagen.

Spridningen är stor gällande vilka kostnadsfria evenemang som är tillgängliga för unga i länets kommuner. Örnsköldsvik, Skellefteå och Timrå blir godkända på området. Alla kommuner har någon typ av fritidsgård. Endast två kommuner vardera genomför festivaler, större kulturarrangemang, samtalsgrupper och studiecirkelar. I Timrå och Kramfors finns ingen tillgång till nyktra mötesplatser under helgerna, medan det bara är i Ånge och Härnösand den tillgången finns varje helg. Ingen av kommunerna har en nykter mötesplats för unga som är öppen de flesta lövdagar.

Samtliga kommuner lägger mycket pengar på dessa frågor, förutom Kramfors som satsar något mindre, men lyckas enligt denna rapport i ytterst olika mån.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ånge kommun	2.4	2.6	2.2	2.8	2.6	2.5
Härnösands kommun	3.1	3.3	3	3.2	3	3
Kramfors kommun	1.7	3.2	2.7			1.8
Örnsköldsviks kommun	3.4	3.5	3.4	3.6	3.7	3.9
Sollefteå kommun		3.7		3.7	3.4	3.1
Sundsvalls kommun	3	3.4	3.2	3.7	3.1	3.1
Timrå kommun	2.7	2.3	2	1.8	2.7	2.8

Västmanland - 2,8

Västmanland har sjunkit i år, från 3,0 poäng 2017 till 2,8 i år och blir underkänt i år. Fyra av länets sju deltagande kommuner blir godkända. Länets genomsnitt dras kraftigt ner av Surahammar som är länets sämsta kommun. Utan Surahammar hade länet fått godkänt. I år är Köping länets bästa kommun med 3,7 poäng. Största förändringen i poäng är återigen Surahammar som sjönk från 2,4 poäng 2017 till 1,5 i år. Störst ökning hade Köpings kommun som ökade från 2,9 poäng 2017 till 3,7.

I Västmanland arbetar kommunerna inte särskilt mycket med åtgärder för att ge unga möjlighet till inflytande över beslut som rör deras fritid. Länet får inte godkänt i frågan och endast en kommun får mer än 3 poäng. Fyra av sju svarande kommuner har strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande. Endast Hallstahammar och Kungsör har målgruppsanpassad information om beslut som rör ungas fritid. I tre kommuner finns det ungdomsfullmäktige, Köping, Fagersta och Norberg. Hallstahammar, Sala och Kungsör har andra riktade insatser som t ex gårdsråd och fritidscoacher som träffar och lyssnar på ungdomar.

Kommunerna gör många insatser kring högtider för att minska ungas alkoholkonsumtion. Intressant att notera är att Köping och Norberg har gått från att 2017 endast ha stöd till drogfria aktiviteter riktade till unga till att nu ha fyra respektive tre insatser. Alla kommuner i länet förutom Hallstahammar har stöd till drogfria aktiviteter och alla förutom Surahammar har utökat samarbete med polisen. Ungefär hälften av länets kommuner har kampanjer för att minska langning, stöd till nattvandrare och extra tillsyn av alkohollagen.

Västmanlands kommuner arbetar en del i frågan om aktiviteter för unga som är både nyktra och kostnadsfria, genomsnittet får inte godkänt. Alla kommuner i länet har fritidsgård och arrangerar utflykter/resor. Endast Köping arrangerar festivaler och endast Köping och Hallstahammar har samtalsgrupper. Inga kommuner har studiecirkelar. Kungsör och Surahammar är de enda kommunerna som inte erbjuder möjligheten att söka pengar för egna projekt.

Sala är ensam kommun som har öppet på sina nyktra mötesplatser alla vardagar, men alla kommuner har öppet vissa. Köping och Fagersta är de enda kommunerna som har öppet varje fredag och lördag till minst 23, andra kommuner har det endast ibland. Inga av kommunerna har öppet på de flesta lov dagar till minst 23.

Länets kommuner spenderar i genomsnitt 2999 kr vilket är lite mer än riksgenomsnittet, 2925 kr, på fritid- och kulturverksamhet, kr/inv. De flesta kommuner spenderar runt 3000 kr/inv, men Norberg och Surahammar drar ner genomsnittet med deras 2485 kr respektive 2213 kr.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Köpings kommun	3.3	3.3	3.4	3.9	2.9	3.7
Hallstahammars kommun	2.4		2.6			3.4
Fagersta kommun	2	2.7	2.9	2.6	3.1	3.1
Kungsörs kommun		2.7	2.5	2.7	2.7	2.8
Norbergs kommun	2		2.2	2.3	2.9	2.3
Surahammars kommun	1.6		1.9	1.7	2.4	1.5
Sala kommun				3.1		3
Arboga kommun		3.4	3.3	3.1		
Skinnskattebergs kommun	2.3	2.8	2.9		2.3	
Västerås stad	3.6					

Västra Götaland - 2,7

Västra Götaland har sjunkit i poäng sedan föregående års 2,9 poäng. I år får länet endast 2,7 vilket betyder att länets positiva trend från 2013 är bruten. Länet är nu tillbaka på 2016 års nivåer. I Västra Götaland får tre kommuner väl godkänt och nio kommuner godkänt, resterande 20 svarande får underkänt. Tre av fyra svarande av Göteborgs stadsdelar får godkänt i år. Länets bästa kommuner är Stenungsund och Öckerö med 4,1 poäng. Motsatsen, med lägst poäng, är i år Gullspång med 1 poäng.

Länets kommuner arbetar förhållandevis lite med att ge unga möjlighet till inflytande över beslut som rör deras fritid. Endast en tredjedel av kommunerna har strategier och handlingsplaner. Samma andel arbetar med målgruppsanpassad information och ungdomsfullmäktige. 72 % av länets kommuner har andra riktade insatser för att lyssna på ungas åsikter. Några exempel på dessa är: Ungdomsgrupp i kulturverksamheten, en budget på 100 000 kr som kommunens barn och unga bestämmer över, unga kommunutvecklare och dialog med ungdomsgrupper.

Under högtider arbetar många av länets kommuner med insatser för att minska ungas alkoholkonsumtion. 78% av kommunerna har kampanjer för langning, lika många har ett samarbete med polisen. Nästan alla kommuner (88%) har stöd till drogfria aktiviteter riktade till unga. Det är färre som har stöd till nattvandrare (47%) och få som har som har extra tillsyn av alkohollagen (16%).

Utbudet på aktiviteter för unga som är både nyktra och kostnadsfria är bra i Västra Götaland, med ett genomsnitt på 3,1 (5 olika aktiviteter per kommun) får länet godkänt. Alla kommuner har fritidsgård och tre fjärdedelar arrangerar utflykter/resor. 63% arrangerar sportevenemang och/eller större kulturarrangemang. Hälften av länets kommuner har studiecirkel. Det finns endast två typer av aktiviteter (som det frågas efter i enkäten) som endast en minoritet av kommunerna arrangerar festivaler (34%) och samtalsgrupper (47%). I 69% av kommunerna går de att söka pengar för egna projekt.

Länets kommuner har bra öppettider på sina nyktra mötesplatser på vardagar, 53% har öppet varje vardag och resterande har öppen vissa vardagar, men inte på helgerna. Endast 34% har öppet varje fredag och lördag till minst 23 och 31% har det vissa fredagar och lördagar. Bland Västra Götaland är det endast 16% som har öppet på de flesta lördagar till minst 23.

Genomsnittligen satsar Västra Götalands kommuner ca 200 kr mindre än riksgenomsnittet på fritid- och kulturverksamhet. Kommunerna har en ovanligt stor spridning på hur mycket de spenderar. Av de svarande kommunerna är det Falköping som spenderar mest, 2832 kr och Bollebygd som spenderar minst, 1474 kr.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Öckerö kommun	3.3	3.5	2.6	4.1	3.7	4.1
Stenungsunds kommun	2.4	2.5	2.9	3.5	3.7	4.1
Härryda kommun	3.3	3.7	3.7	3.5	3.7	3.8
Lidköpings kommun	4.3				3	3.6
Melleruds kommun	3.4	3.6	2.8	3.5	2.9	3.6
Ale kommun		4.4	2.9	3.8	3.4	3.5
Hjo kommun	2.4		2.6	3.6	3.2	3.4
Tranemo kommun	2	2.6	2.9	2.9	3.3	3.3
Vänersborgs kommun	3.9	3.6	2.5	3.1	3.5	3.3
Tjörns kommun	3.1	3.2		3.4	2.9	3.2
Mariestads kommun	1.1	1.7	1.2	1.5	3	3.1
Karlsborgs kommun			2.4	2.4	2.8	2.8
Tidaholms kommun	2		2.5	3	3	2.8
Partille kommun	2.3	2.7	3.2	2.6	3.1	2.7
Strömstads kommun	1.4	1.3	1.5	1.5	2	2.7
Sotenäs kommun	2.1	2.2	2.7		2.5	2.6
Töreboda kommun				1.7	1.5	2.6
Essunga kommun	2.4	1.9	1.7	1.8		2.5
Götene kommun	2.6	2.3	2.9	2.7	3.2	2.5
Tibro kommun	2		2.7	2.6		2.5
Vårgårda kommun		1.9	3.5	2.5	1.9	2.4
Alingsås kommun	2.1	1.9	3.2	3.1	3.3	2.1
Grästorps kommun		2.5	2.4	2.2		2.1
Ulricehamns kommun	1.3	1.8	2.1	2.1	1.8	2.1
Bollebygds kommun	2.3	2.1	2	1.8	2.2	1.7
Marks kommun	2.1		2.9	1.7	2.3	1.7
Svenljunga kommun	1.3		1.4	2.2		1.6
Munkedals kommun	1.9	1.7	1.4	2.2	2.1	1.5
Falköpings kommun	3.1	3	3.4	3.8	3.9	4
Herrljunga kommun	2.3	2.1	2	2.4	2	2
Lilla Edets kommun			2.4	2.4		2

Gullspångs kommun	1.1	1.5	1.4	1.4	3	1
Åmåls kommun	3					
Bengtsfors kommun	1.7	2	1.6	2.3	2.1	
Borås stad	3.9					
Dals-Eds kommun	2.6	2.2	2	2.1		
Färgelanda kommun			1.7	1.9	1.7	
Göteborgs stad						
Kungälv kommun	3.9	4	3.9	2.7		
Lerums kommun	2	2.1	1.7	1.8		
Lysekils kommun	2.1	3.1	3.1	3.2	3.1	
Mölndals stad						
Orust kommun						
Skara kommun	3.6	3.1	3.2	3.8		
Skövde kommun	3.3	3.5	3	4.1	3.6	
Tanums kommun	2.4	2.3	2.5	3.1	3.5	
Trollhättans stad	4.3					
Uddevalla kommun		2.7	3.5	3.3		
Vara kommun		3	2.4	3.1		

Stadsdel, Göteborg	2018
Göteborgs kommun: Angereds stadsdelskontor	2.9
Göteborgs kommun: Västra Göteborgs kommunsdelskontor	3.3
Göteborgs kommun: Centrum stadsdelskontor	3.1
Göteborgs kommun: Majorna-Linné stadsdelskontor	3.6

Örebro - 2,7

Örebro län gjorde förra året en stor vändning och blev godkända med 3,4 poäng, men gör i år en ännu större vändning tillbaka till 2,7 vilket bara är lite bättre än 2016 års resultat på 2,6. Fyra kommuner blir i år godkända. Örebro kommun tappar sin position som väl godkänd. Däremot blir Kumla väl godkänt i år. Laxå är dock med på listan av de tio sämsta kommunerna, på en delad sjundeplats.

Bara tre kommuner blir godkända för sitt arbete för att minska ungas alkoholkonsumtion under alkoholtäta helger. Alla kommuner utom Lindesberg erbjuder stöd för verksamhet riktad till unga, men endast Karlskoga tillämpar extra tillsyn av alkohollagen och kampanjer för att minska langning.

Utbudet på kostnadsfria aktiviteter ser något bättre ut där fem kommuner blir godkända, varav tre av dessa genomför minst sex av de åtta åtgärder som föreslås i enkäten. Samtliga erbjuder någon typ av fritidsgård, samt arrangerade resor eller utflykter. I alla kommuner finns tillgång till nyktra mötesplatser vissa eller alla vardagar. I Lindesberg, Lekeberg och Laxå finns dock aldrig tillgång till nyktra mötesplatser på helgerna och det är bara Kumla och Lindesberg som erbjuder nyktra mötesplatser de flesta lördagar.

Slutligen är det bara Hallsberg som godkänns i sitt arbete för att öka ungas inflytande. Hallsberg är också den enda kommunen som använder sig om målgruppsanpassad information om beslut som påverkar unga, strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande är också relativt ovanligt.

Flera kommuner i Örebro län spenderar mycket lite ekonomiska medel på ungas fritid, de som spenderar minst är Lekeberg, Laxå och Ljusnarsberg. De som spenderar mest på ändamålet är Karlskoga och Kumla. Vi kan notera att ingen av de kommuner som spenderar minst på ungas fritid har godkänts, medan de som spenderar mest har de bästa resultaten i länet. Samtidigt är resultatet mer ambivalent för kommunerna som spenderar näst mest ekonomiska medel på ändamålet, såsom Örebro, Hällefors, Hallsberg och Lindesberg.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hällefors kommun			3.1	2.6		2
Hallsbergs kommun		1.8	1.4	1.4	3.4	3.2
Karlskoga kommun			3.6		3.4	3.7
Kumla kommun		3.2	3.5	3.5	3.9	4.1
Laxå kommun		1.5	2	2.7	2.5	1.4
Lekebergs kommun	1			1.7		2.2
Lindesbergs kommun	2.7	2.5		2.9		2.8
Ljusnarsbergs kommun		1.4		1.4		1.6
Nora kommun	2.4	2.4	2.5	2.4	3.2	2.2
Örebro kommun	2.9	4.1	4.4	4.4	4.2	3.3
Degerfors kommun	2			2.7	3.1	
Askersunds kommun	1.1		2			

Östergötland - 2,4

Östergötland är även detta år det sämsta län, en position som länet haft sedan 2015 när länet tog platsen från Kronoberg. I år fick länet en poäng på 2,4, en ökning från föregående år då länet fick 2,3. Länets bästa kommun är Motala som i år fick 3,4 poäng och länets sämsta är Ydre med 1,2. Störst förändring sedan sitt senaste deltagande i enkäten har Åtvidaberg som har gått från 3,5 till 1,3 poäng.

Sedan 2017 har länets genomsnittspoäng i kategorin "ungas möjlighet till inflytande över beslut som rör deras fritid" ökat från 1,7 till 2,0. Denna ökning orsakas nästan uteslutande på grund av att det är fler och andra kommuner som svarar i år. Av de kommuner som svarade föregående år är det endast Valdemarsvik som startat nya åtgärder, ungdomsfullmäktige. Annars har kommuner avslutat många åtgärder. T ex har Valdemarsvik avslutat målgruppsanpassad information och andra riktade insatser, Ydre har också avslutat sina andra riktade insatser. Motala och Finspång har båda strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande. Endast Åtvidaberg har målgruppsanpassad information. Tre av sju kommuner har ungdomsfullmäktige och alla utan två kommuner arbetar med andra riktade insatser.

Östergötlands kommuner har i genomsnitt 3 poäng på sitt arbete med att minimera ungas alkoholkonsumtion på högtider och därmed godkänt. Cirka hälften av länets kommuner arbetar med kampanjer mot langning och har stöd till nattvandrare. Alla förutom Finspång har stöd till drogfria aktiviteter riktade till unga och Ydre är ensam kommun som inte har ett utökat samarbete med polisen. Av alla Östergötlands kommuner är det endast Finspång och Valdemarsvik som arbetar med extra tillsyn av alkohollagen.

Kommunernas utbud av nyktra och kostnadsfria mötesplatser är kraftigt undermåligt. Endast Motala, som erbjuder alla alternativ, och Mjölby, som precis får godkänt, får godkänt i undersökningen. Fyra kommuner erbjuder tre eller färre alternativ. Endast Motala arbetar med festivaler och Motala och Kinda är de enda kommunerna som har studiecirkel. Nästan alla kommuner arrangerar större kulturarrangemang, dock inte Valdemarsvik och Kinda. De flesta kommuner har också fritidsgårdar, med undantag från Åtvidaberg och Ydre.

Alla länets kommuner har nyktra mötesplatser öppet för unga alla vardagskvällar. Kinda har öppet ibland och Åtvidaberg som aldrig har öppet. Tre kommuner har öppet på vissa fredagar och lördagar till minst 23, men endast Motala och Mjölby har det varje fredag och lördag. Endast Motala har öppet de flesta lov dagar till minst 23.

I Östergötland ser vi en tydlig koppling mellan pengar och resultat. De fyra kommuner som lägger minst antal kr/inv på kultur- och fritidsverksamhet är också kommunerna med de lägsta poängen. Poängen är nästan i storleksordning efter hur mycket de lägger på kultur och fritid.

Kommun	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Motala kommun		3	3.1	2.4		3.4
Mjölby kommun	2.4	2.4	2.7	3.3	3.7	3.3
Finspångs kommun	2.4		2.8	2.9		3.2
Valdemarsviks kommun	2	2.6	2.3	2.2	3	2.6
Kinda kommun	2.9	2	2		1.8	2.1
Åtvidabergs kommun	2.3	2.9	3.5			1.3
Ydre kommun			1.4	1.4	1.4	1.2
Boxholms kommun	2	2	1.7	1.5		
Linköpings kommun	2.6	3.3	3.1	3.4		
Norrköpings kommun	2.1	3.3	2.9	3.1		
Ödeshögs kommun		2.1	1.7	2	1.9	
Söderköpings kommun	2.4		3.2	2.3	2.2	

UNF:s rekommendationer

1. Ge unga reellt inflytande över sin egen fritid

När unga får vara med, ta fram idéer och bestämma ökar känslan av sammanhang. Unga får lära sig om demokrati, att driva projekt och att samarbeta. Det ger en personlig utveckling och stärker kommunen och samhället i stort. Därför borde alla kommuner ha handlingsplaner eller rutiner kring hur unga kan vara med och påverka kommunens arbete med deras fritid.

2. Se till att det finns fritidsgårdar öppna sent på kvällar och under helger

Nyktra mötesplatser är viktiga alla dagar, speciellt för dem som har en otrygg eller på andra sätt otillfredsställande hemmiljö. Under helger är fritidsgårdar eller andra mötesplatser för unga viktiga för att minska kopplingen mellan helger och alkoholdrickande bland unga. På så sätt minskar fritidsgårdar, ungdomshus och andra platser alkoholkonsumtion genom att vara ett självklart och meningsfullt sätt att spendera helgen på.

3. Se till att det finns kostnadsfria aktiviteter under högtider och lov

Under högtider och framförallt under skolavslutningar är det vanligt att unga gör sin alkoholdebut och därför är det viktigt att kommunen tar ansvar för att erbjuda unga drogfria och meningsfulla aktiviteter för att förebygga att detta sker. Vidare är det många föräldrar som ökar sin alkoholkonsumtion under sommaren och julen, vilket bidrar till en otrygg miljö för många unga. Det behöver finnas nyktra frizoner för unga att vistas på under loven och där är kommunens utbud och arbete oerhört viktigt.

4. Satsa på extra tillsyn av alkohollagen under alkoholtäta helger för att begränsa minderårigas möjlighet att få tag i alkohol

Tillsynen är alltid viktigt och inte minst inför helger där unga ofta dricker alkohol och alkoholdebuterar. Butiker och krogar som säljer alkohol till minderåriga är oacceptabelt. UNF menar att kontrollköp är en viktig del av tillsynen och det gynnar ansvarsfulla företagare likväl som kommunens och ungas välmående. Dialog med handlare och krögare är ett bra första steg i väntan på att kontrollköpslagen uppdateras så att den också innebär konsekvenser vid misskötsel.

5. Gör en rejäl översyn av ungas fritid och lova en högre lägstanivå i alla kommuner

Det är stor skillnad mellan kommuners satsningar och flera kommuner vet inte hur många unga som nås av deras insatser. Sverige vinner på att alla unga, oavsett hemkommun, har möjlighet till en meningsfull fritid. Alla kommuner bör ha strategier och handlingsplaner för ungas inflytande och möjlighet till en bra fritid. En översyn av kommunernas arbete för att få en helhetsbild och uppföljning kan hjälpa kommunerna att göra rätt satsningar. Från nationellt håll behövs en satsning för att inkludera strategier om förebyggande insatser och ungas fritid i ANDT-arbetet, samt för att alla kommuner ska nå en högre lägstanivå.

Bilagor

Bilaga 1 - Mejl till kommuner samt påminnelse

Hej!

För sjunde året i rad skickar Ungdomens Nykterhetsförbund (UNF) ut en enkät till alla Sveriges kommuner med frågor kopplade till ungas fritid. För oss i UNF är det viktigt att alla unga har tillgång till en meningsfull fritid, fri från alkohol och andra droger. Denna undersökning görs för att kartlägga och uppmärksamma vad kommuner gör för att skapa en meningsfull fritid för unga. UNF kommer sammanställa svaren i en rapport som släpps i slutet av november.

Vänligen vidarebefordra detta mejl till någon som är ansvarig för frågor kopplade till fritid, eller av andra anledningar har kunskap om det arbete som görs inom kommunen på området.

Sista svarsdag för enkäten är den 21:e september!

Du hittar enkäten via länken nedan:

Påminnelse

Hej!

Jag har inte fått svar på mitt tidigare mail om vår enkät om ungas fritid. Om det inte är du som ska svara, hänvisa mig gärna till rätt person!

Vi skickar ut den här enkäten för att vi tycker det är viktigt att unga har en meningsfull fritid fri från alkohol och andra droger, och vi i UNF vill vara med och förbättra utelivet för unga runt om i Sverige. För att göra skillnad behöver vi veta hur det ser ut i de olika kommunerna.

Du hittar enkäten via länken nedan:

Sista svarsdagen för enkäten är 21:e september!

Bilaga 2 - Frågor och poängräkning

Alla kategoriernas poäng är summan av poängen de får från frågorna, förutom fråga 5 som har ett eget system.

1. Vad av följande har er kommun för att ge unga möjlighet till inflytande över beslut som rör deras fritid?

- a. Strategier och handlingsplaner för att öka ungas inflytande
- b. Målgruppsanpassad information om beslut som rör ungas fritid
- c. Ungdomsfullmäktige/ungdomsråd eller liknande
- d. Andra riktade insatser för att lyssna på ungas åsikter
- e. Inget av ovanstående alternativ

Poängen räknas samman och ger resultat 0-5 för frågan där a-d ger 1,25 poäng vardera och e ger 0 poäng.

2. Tror du unga upplever att de har möjlighet att påverka kommunen i frågor som rör sin egen fritid?

- a. Ja, och de använder den möjligheten
- b. Ja, men de använder inte den möjligheten
- c. Nej, de behöver mer kunskap om hur de gör
- d. Nej, de uppfattar inte att de har chans att påverka
- e. Jag vet inte

Frågan betygssätts inte och ger inga poäng.

3. Vad gör er kommun för att ungas alkoholkonsumtion ska vara låg vid högtider som t.ex. valborg, skolavslutningar och midsommar?

- a. Kampanjer för att minska lagning
- b. Stöd till nattvandrare/vuxna på stan
- c. Stöd till drogfria aktiviteter riktade till unga
- d. Utökat samarbete med polisen
- e. Extra tillsyn av alkohollagen (särskilt ålderskontroller)
- f. Inget av ovanstående alternativ

Poängen räknas samman och ger resultat 0-5 för frågan där a-e ger 1 poäng vardera och f ger 0 poäng.

4. Vilka aktiviteter för unga finns i er kommun som är både nyktra och kostnadsfria?

- a. Festivaler
- b. Större kulturarrangemang

- c. Sportevenemang
- d. Samtalsgrupper
- e. Studiecirklar
- f. Fritidsgård/ungdomshus/aktivitetshus
- g. Arrangerade utflykter/resor
- h. Möjlighet att få pengar för egna projekt
- i. Inget av ovanstående alternativ

Poängen räknas samman och ger resultat 0-5 för frågan där a-e ger 0,625 poäng vardera och i ger 0 poäng.

5. Hur ofta har unga möjlighet att umgås på nyktra mötesplatser i er kommun?

Med nyktra mötesplatser menar vi t.ex. fritidsgårdar, bibliotek eller andra arenor/arrangemang där besökarna ska vara nyktra och det inte serveras alkohol.

- a. Vissa vardagskvällar
- b. Alla vardagskvällar
- c. Vissa fredagar och lördagar till minst 23.00
- d. Varje fredag och lördag till minst 23.00
- e. De flesta lov dagar till minst 23
- f. Inget av ovanstående alternativ

Poängen räknas samman och ger resultat 1-5 för frågan där a,c och e ger 1 poäng samt b och d ger 2 poäng vardera och f ger 0 poäng. Om summan blir mer än 5 får de 5 som poäng. T ex om de fyller i både a, b, c och d.

6. Hur marknadsförs nyktra mötesplatser till unga i er kommun?

- a. Kommunens hemsida
- b. Sociala medier (t ex Facebook och Twitter)
- c. Affischering på skolor och offentliga platser
- d. Direktkontakt med skolor
- e. Annonsering i tidning/radio/TV
- f. Kommunen har inga nyktra mötesplatser

Poängen räknas samman och ger resultat 0-5 för frågan där a-e ger 1 poäng vardera och f ger 0 poäng.

7. Vad gör er kommun för att unga ska kunna ta del av ett föreningsliv fritt från alkohol och andra droger?

- a. Kräver att föreningar som får kommunalt stöd ska ha en alkohol-/drogpolicy
- b. Erbjuder information/utbildning till föreningar gällande alkohol/droger

- c. Samarbetar med föreningslivet kring drogfrihet (t.ex. implementering av alkohol-/drogpolicy)
- d. Erbjuder information till unga om drogfria föreningar
- e. Subventionerar deltagande i drogfria föreningsaktiviteter
- f. Inget av ovanstående alternativ

Poängen räknas samman och ger resultat 0-5 för frågan där a-e ger 1 poäng vardera och f ger 0 poäng.

8. Hur bra tror du att er kommun är på att erbjuda unga ett bra uteliv?

- a. Mycket bra
- b. Bra
- c. Varken eller
- d. Dålig
- e. Mycket dålig

Frågan betygsätts inte och ger inga poäng.